

Број: 03-02-1405/2024
Сарајево, 29.08.2024. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
госп Драган Миоковић, предсједавајући
- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, предсједавајући

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације БиХ, а у вези са одредбама чл. 163, 164. и 165. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и чл. 155, 156. и 157. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24), **ради разматрања и прихватања, достављам Вам НАЦРТ ЗАКОНА О ПРЕМЈЕРУ И КАТАСТРУ НЕПОКРЕТНОСТИ**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 40. сједници, одржаној 29.08.2024. године.

Нацрт закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине.

С поштовањем,

Прилог:

- Нацрт закона на српском језику,
- Изјава о усклађености,
- Образац број 2

Цо: Федерална управа за геодетске и имовинско-правне послове
госп Жељко Обрадовић, директор

Co: предмет

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

НАЦРТ

ЗАКОН
О ПРЕМЈЕРУ И КАТАСТРУ НЕПОКРЕТНОСТИ

Сарајево, август 2024. године

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	2
ДИО ДРУГИ – УПРАВНИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ	4
ПОГЛАВЉЕ I – УПРАВНА СТРУКТУРА.....	4
ПОГЛАВЉЕ II – ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ.....	6
ДИО ТРЕЋИ – ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ	10
ДИО ЧЕТВРТИ – КАТАСТАРСКИ ПРЕМЈЕР	10
ДИО ПЕТИ – КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ	18
ПОГЛАВЉЕ I – КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ.....	19
Одјељак А. Успостава катастра непокретности.....	20
Одјељак Б. Одржавање катастра непокретности.....	23
ПОГЛАВЉЕ II – ОДРЖАВАЊЕ КАТАСТРА ЗЕМЉИШТА И ЊЕГОВО ПОСТЕПЕНО ПРИЛАГОЂАВАЊЕ КАТАСТРУ НЕПОКРЕТНОСТИ.....	27
Одјељак А. Одржавање катастра земљишта.....	27
Одјељак Б. Превођење катастра земљишта у катастар непокретности.....	28
ПОГЛАВЉЕ III – ОБНОВА КАТАСТРА.....	28
ПОГЛАВЉЕ IV – ЗАЈЕДНИЧКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ КАТАСТРА И ЗЕМЉИШНЕ КЊИГЕ.....	30
ДИО ШЕСТИ – ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ О ГЕОДЕЗИЈИ И КАРТОГРАФИЈИ	30
ПОГЛАВЉЕ I – ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ РЕГИСТРА ПРОСТОРНИХ ЈЕДИНИЦА И АДРЕСНОГ РЕГИСТРА.....	30
ПОГЛАВЉЕ II – МАСОВНА ПРОЦЕНА ВРИЈЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ.....	31
ПОГЛАВЉЕ III – ТОПОГРАФСКИ ПРЕМЈЕР И СЛУЖБЕНА КАРТОГРАФИЈА.....	34
ПОГЛАВЉЕ IV – РЕГИСТАР ГЕОГРАФСКИХ ИМЕНА.....	35
ДИО СЕДМИ - ЧУВАЊЕ, УВИД, ИЗДАВАЊЕ И НАКНАДА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА	36
ДИО ОСМИ - ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР	37
ДИО ДЕВЕТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ	39
ДИО ДЕСЕТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	41

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет овог закона)

Овим законом уређују се управни и стручни послови који се односе на основне геодетске радове, катастарски премјер Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација БиХ), катастар непокретности, топографски премјер и службену картографију, масовну процјену вриједности непокретности, као и послове успоставе и одржавања информационих система регистра просторних јединица, адресног регистра и регистра географских имена.

Члан 2.

(Значење појмова)

Поједини изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

- а) „основни геодетски радови“ обухватају успостављање, одржавање и праћење поља сталних тачака геодетске основе која чине основу геодетског референтног система, једнозначно одређене у односу на европске и свјетске референтне системе и повезане са њима,
- б) „геодетски референтни систем“ је систем у којем се врши хоризонтално и вертикално позиционирање катастарских честица, објеката, терена као и одређивање земљиног гравитационог поља,
- в) „привредни субјекат“ је правно или физичко лице (обрт) које је регистровано за извођење геодетских радова код надлежног органа,
- г) „лиценца за рад“ је одобрење за обављање геодетских радова која се издаје привредном субјекту у складу са одредбама овог закона,
- д) „геодетска лиценца“ је одобрење за обављање геодетских послова која се издаје особама геодетске струке у складу са одредбама овог закона,
- е) „непокретности“ су честице земљишне површине, заједно са свим оним што је са земљиштем трајно спојено на површини или испод ње, ако посебним законом није другачије одређено,
- ж) „корисник“ је власник, плодоуживатељ или друго физичко или правно лице које врши фактичку власт на непокретностима до успоставе катастра непокретности,
- з) „БПKN“ - база података катастра непокретности,
- и) „БПЗК“ - база података земљишне књиге,
- к) „координатни катастар“ је скуп катастарских честица за које су положајне координате међних тачака одређене у службеном координатном систему,
- л) „ГНСС“ - Глобални навигацијски сателитски систем којим се омогућава одређивање 3Д координата тачака,
- м) „начин коришћења“ катастарске честице је податак о стварном начину коришћења честице на терену.

Члан 3.

(Општи интерес)

Геодетски радови и други послови дефинисани у члану 1. овог закона су од општег интереса за Федерацију БиХ.

Члан 4.

(Родна равноправност)

Изрази који се користе у овоме Закону, а имају родно значење односе се једнако на мушки и женски род.

Члан 5.

(Јавност података)

- (1) Подаци основних геодетских радова, катастарског премјера, катастра непокретности, топографско-картографски подаци, подаци регистра просторних јединица, адресног регистра, регистра географских имена и подаци масовне процјене вриједности непокретности су јавни, ако овим Законом или посебним законом није другачије прописано.
- (2) Увид у податке из става (1) овог члана је слободан, уколико за поједине податке није овим Законом или другим прописом другачије прописано.
- (3) Подаци из става (1) овог члана дају се на увид, а исправе, исписи и други документи утемељени на тим подацима издају се на начин одређен овим Законом, прописима донесеним на темељу овога Закона, те прописима којима се уређује право на приступ информацијама, све у складу са одредбама Закона о управном поступку Федерације БиХ.

Члан 6.

(Обавеза коришћења података)

- (1) Технички подаци катастра непокретности основа су за земљишне књиге које воде земљишно-књижни уреди општинских судова па се у погледу чињеничног стања непокретности сматра да је земљишна књига истинита и потпуна уколико је успостављена на основу података новог премјера.
- (2) Органи управе, установе, привредна друштва и друге организације, грађани и њихова удружења у пословима урбанизма, пројектовања, просторног планирања, израде просторних информационих система, извођења грађевинских радова, обављања комуналних дјелатности и другим пословима, за које су потребни геометријски и описни подаци о непокретностима, дужни су користити искључиво податке из службених база података основних геодетских радова, катастра непокретности као и топографско-картографских база.
- (3) Судови и други надлежни органи, који одлучују о власништву и другим стварним правима на непокретностима, дужни су у одлукама означавати непокретности подацима из важеће катастарске евиденције, те правоћне исправе достављати надлежним органима.
- (4) Провођење промјена на непокретностима на основу исправа из става (3) овог члана, врши се на захтјев странке или по службеној дужности према правилима управног поступка, уколико овим законом није другачије прописано.

Члан 7.

(План и програм рада)

- (1) Основни геодетски радови, катастарски премјер Федерације БиХ, катастар непокретности, топографски премјер и службена картографија, масовна процјена вриједности непокретности обављају се на основу средњорочних програма, трогодишњих и годишњих планова радова.
- (2) Средњорочни програм радова доноси Парламент Федерације Босне и Херцеговине на приједлог Владе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације БиХ), а годишњи и трогодишњи план радова доноси Влада Федерације БиХ на приједлог Федералне управе за геодетске и имовинско-правне послове (у даљем тексту: Федерална управа).
- (3) Програмом, трогодишњим и годишњим планом из става (1) овог члана утврђују се врста и обим радова, као и извори и обим средстава за њихову реализацију.
- (4) Средства потребна за реализацију програма осигуравају се у Буџету Федерације БиХ, те из других извора.
- (5) Средњорочни програм радова и годишњи и трогодишњи план радова објављују се у „Службеним новинама Федерације“.

ДИО ДРУГИ – УПРАВНИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ

ПОГЛАВЉЕ I – Управна структура

Члан 8.

(Устрој вршења управних послова и геодетских радова)

- (1) Управне и стручне геодетске послове у оквиру овог Закона обављају органи управе и службе за управу, у складу са чл. 9., 10. и 11. овог Закона.
- (2) Послове катастарског премјера у сврху успоставе катастра непокретности Федерална управа може повјерити привредном субјекту регистрованом за обављање геодетских послова.
- (3) Теренске послове одржавања премјера и катастра непокретности може обављати привредни субјекат регистрован за обављање геодетских послова.

Члан 9.

(Федерални орган)

Федерални орган управе за геодетске послове и катастар непокретности је надлежан за:

- а) основне геодетске радове,
- б) катастарски, комасацијски и топографски премјер,
- в) непосредну успоставу катастра непокретности,

- г) успоставу и одржавање информационог система за вођење катастра непокретности,
- д) рјешавање управних ствари у другом степену из своје надлежности,
- е) топографски премјер и службену картографију,
- ж) успоставу и одржавање информационог система регистра просторних јединица,
- з) успоставу и одржавање информационог система адресног регистра,
- и) успоставу и одржавање информационог система регистра географских имена,
- к) масовну процјену вриједности непокретности,
- л) инспекцијски и стручни надзор,
- м) лиценцирања особа геодетске струке и привредних субјеката,
- н) припремање средњорочних програма и годишњих планова премјера и успоставе катастра непокретности на федералном нивоу, као и извјештавање о њиховом извршењу.

Члан 10.

(Кантонални орган)

Надлежности кантоналног органа за геодетске послове и катастар непокретности (у даљем тексту: Кантонални орган) прописују се кантоналним законом, али не могу обухватити послове који су овим законом прописани за федерални орган управе за геодетске послове и катастар некретнина и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС).

Члан 11.

(Јединица локалне самоуправе)

- (1) ЈЛС надлежна је за:
 - а) одржавање катастра непокретности,
 - б) рјешавање управних ствари у првом степену из своје надлежности,
 - в) успоставу и одржавање адресног регистра на свом подручју.
- (2) ЈЛС послове одржавања катастра непокретности из става (1) тачка а) овог члана може повјерити другој ЈЛС или привредном субјекту регистрованом за обављање геодетских послова који испуњавају услове прописане овим Законом.

Члан 12.

(Сарадње органа)

У вршењу послова из својих надлежности органи из чл. 9., 10. и 11. овог Закона имају обавезу сарадње и координације.

ПОГЛАВЉЕ II – Геодетски радови

Члан 13.

(Стручни испит за обављање геодетских радова)

- (1) Особе геодетске струке које раде на пословима основних геодетских радова, катастарском премјеру, успостави и одржавању катастра непокретности и на топографском премјеру и службеној картографији, морају имати положен стручни испит за обављање геодетских радова.
- (2) Услове, начин и програм полагања стручног испита особа геодетске струке прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 14.

(Лична геодетска лиценца)

- (1) Лична геодетска лиценца (у даљем тексту: геодетска лиценца) првог реда омогућава обављање послова одговорне особе у пословима из члана 1. овог Закона.
- (2) Геодетска лиценца другог реда омогућава обављање послова одговорне особе у поступку одржавања катастра непокретности.
- (3) Геодетску лиценцу првог и другог реда издаје Федерална управа рјешењем у року од петнаест дана од дана подношења захтјева.

Члан 15.

(Услови за издавање геодетске лиценце)

- (1) Геодетску лиценцу првог реда може стећи особа геодетске струке ако посједује високошколску диплому - дипломирани инжењер геодезије или диплому II степена високог образовања (најмање 300 ЕЦТС бодова), те ако има положен стручни испит за обављање геодетских радова и најмање четири године радног искуства у струци.
- (2) Геодетску лиценцу другог реда може стећи особа геодетске струке ако посједује:
 - а) диплому ВСС - дипломирани инжењер геодезије или диплому II степена високог образовања (најмање 300 ЕЦТС бодова), положен стручни испит за обављање геодетских радова и најмање двије године радног искуства у струци, или
 - б) диплому ВШС - инжењер геодезије или диплому I степена високог образовања (најмање 180 ЕЦТС бодова), положен стручни испит за обављање геодетских радова и најмање четири године радног искуства у струци, или
 - в) диплому ССС – геодетски техничар који има положен стручни испит за обављање геодетских радова и најмање 10 година радног искуства у струци.

Члан 16.

(Лиценце за рад привредних субјеката и услови за издавање)

- (1) Привредни субјекат може изводити послове из члана 1. овог Закона, на цијелој територији Федерације БиХ, ако посједује лиценцу за рад.
- (2) Лиценцу из става (1) овог члана издаје Федерална управа рјешењем у року од петнаест дана од дана подношења захтјева.
- (3) Лиценца се издаје привредном субјекту, ако:
 - а) је регистрован код надлежног органа у Федерацији БиХ за извођење геодетских радова,
 - б) има овим законом прописани број радника геодетске струке са одговарајућим геодетским лиценцама у радном односу,
 - в) посједује радне просторије и одговарајуће мјерне инструменте и опрему.

Члан 17.

(Обављање геодетских радова)

Привредном субјекту издаје се лиценца за обављање послова из члана 1. овог Закона, ако поред општих услова, има запослено најмање шест особа геодетске струке са положеним стручним испитом, од којих најмање три са геодетском лиценцом првог реда.

Члан 18.

(Обављање теренских послова при одржавању катастра непокретности)

- (1) За извођење катастарског премјера у поступку одржавања катастра непокретности орган надлежан за одржавање катастра непокретности мора имати запослену најмање једну особу геодетске струке са геодетском лиценцом другог реда.
- (2) За извођење катастарског премјера у поступку одржавања катастра непокретности привредном субјекту издаје се лиценца ако поред општих услова има запослену најмање једну особу геодетске струке са геодетском лиценцом другог реда.
- (3) Послове из ст. (1) и (2) овог члана не може вршити привредни субјекат који обавља геодетску дјелатност у виду допунске дјелатности.

Члан 19.

(Повјеравање послова одржавања катастра непокретности)

Привредни субјекат којем је повјерено одржавање катастра непокретности, у смислу члана 11. став (2) овог Закона, мора имати запослене најмање двије особе геодетске струке са положеним стручним испитом, од којих је најмање једна са геодетском лиценцом првог реда.

Члан 20.

(Дужности привредног субјекта)

- (1) Привредни субјекат којем је издата лиценца за рад из члана 16. став (2) овог Закона, дужан је:
 - а) геодетске радове изводити на основу података преузетих из службених база података органа надлежних за одржавање база података прописаних овим Законом,
 - б) геодетске радове изводити у складу са овим Законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима,
 - в) отклонити неправилности утврђене у поступку прегледа и пријема радова и у поступку вршења инспекцијског надзора,
 - г) Федералној управи пријавити промјену сједишта, назива и сваку другу промјену која је од значаја за његов рад, у року од 15 дана од дана настанка промјене,
 - д) прибавити одговарајући документ о исправности геодетских инструмената којим изводи геодетске радове,
 - е) особи која врши стручни или инспекцијски надзор над радом привредног субјекта ставити на увид техничку и другу документацију и омогућити несметано вршење надзора и прегледа радова.
- (2) У случају промјене из става (1) тачка г) овог члана или промјене за коју Федерална управа има сазнање, а која је од утицаја на испуњеност услова за рад привредног субјекта, односно за извођење одређене врсте геодетских радова, Федерална управа доноси рјешење о промјени.

Члан 21.

(Дужности особе с геодетском лиценцом и одузимање геодетске лиценце)

- (1) За геодетске радове које изводи привредни субјекат одговорна је и особа са геодетском лиценцом.
- (2) Особа са геодетском лиценцом дужна је:
 - а) геодетске радове изводити у складу са овим законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима,
 - б) овјерити својим потписом елаборат о извршеним геодетским радовима и записник о извршеном увиђају.
- (3) Особи с геодетском лиценцом која не изводи геодетске радове у складу са овим законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима или овјери својим потписом елаборат о извршеним геодетским радовима и записник о извршеном увиђају о непостојећим промјенама или неистинитим подацима или на други начин злоупотреби геодетску лиценцу, Федерална управа ће:
 - а) за први прекршај одузети геодетску лиценцу у трајању од шест мјесеци;
 - б) за други прекршај одузети геодетску лиценцу у трајању од дванаест мјесеци;

в) за трећи прекршај одузети геодетску лиценцу у трајању од три године.

Члан 22.

(Престанак важења лиценце за рад)

- (1) Лиценца за рад престаје важити одлуком Федералне управе, на захтјев привредног субјекта или одузимањем.
- (2) О престанку важења лиценце из става (1) овог члана одлучује Федерална управа рјешењем.
- (3) Федерална управа ће одузети лиценцу за рад привредном субјекту ако:
 - а) буде брисан из регистра надлежног органа,
 - б) престане испуњавати прописане услове за рад у складу са овим Законом,
 - в) послије наложених мјера од стране инспектора, наставља с кршењем прописа, односно, ако послије забране извођења радова настави са радом.
- (4) Лиценцу за рад привредном субјекту које не изводи геодетске радове у складу са овим законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима, Федерална управа ће:
 - а) за први прекршај одузети геодетску лиценцу у трајању од три мјесеца;
 - б) за други прекршај одузети геодетску лиценцу у трајању од шест мјесеци;
 - в) за трећи прекршај одузети геодетску лиценцу у трајању од дванаест мјесеци.

Члан 23.

(Оспоравање рјешења о лиценцама)

Против рјешења о испуњености услова за рад привредног субјекта, рјешења о издавању геодетске лиценце и рјешења о одузимању лиценце за рад и геодетске лиценце, донесених у складу са одредбама овог Закона, не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 24.

(Издавање, престанак и регистар лиценци)

- (1) Поступак издавања и престанка важења лиценце за рад привредног субјекта, геодетске лиценце, вођење евиденције о лиценцама прописује директор Федералне управе правилником.
- (2) О изданим рјешењима о испуњености услова за рад привредног субјекта и геодетским лиценцама Федерална управа води евиденцију која је јавно доступна на њеној интернет страници.

ДИО ТРЕЋИ – ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ

Члан 25.

(Основни геодетски радови)

Основни геодетски радови темељ су за успоставу, одржавање и праћење геодетског референтног система Федерације БиХ, те надзор над њим.

Члан 26.

(Геодетски референтни систем)

- (1) Геодетски референтни систем Федерације БиХ, одређен је службеним геодетским датумима и координатним системима (положајним, висинским и гравиметријским) и равнинским картографским пројекцијама.
- (2) Одлуку о утврђивању службених геодетских датума, референтних система и равнинских картографских пројекција Федерације БиХ доноси Влада Федерације БиХ на приједлог Федералне управе.
- (3) Техничке нормативе, методе и начин рада код извођења основних геодетских радова прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 27.

(База података основних геодетских радова)

Подаци добивени извођењем основних геодетских радова воде се у бази података основних геодетских радова, коју води Федерална управа.

ДИО ЧЕТВРТИ – КАТАСТАРСКИ ПРЕМЈЕР

Члан 28.

(Катастарски премјер)

- (1) Катастарски премјер је прикупљање и обрада свих потребних података у сврху оснивања катастарских честица, евидентирања објеката, начина коришћења земљишта, те израда БПКН.
- (2) Катастарским премјером у смислу овог Закона сматра се и геодетско мјерење, обрада и прикупљање података о непокретностима у поступку одржавања катастра непокретности.
- (3) Геодетско мјерење врши се геодетским методама за хоризонтално и вертикално позиционирање граница непокретности у геодетском референтном систему.
- (4) Подаци добивени геодетским мјерењем и прикупљањем података из ст. (1) и (2) овог члана чине елаборат катастарског премјера.
- (5) Техничке нормативе, методе и начин рада који се примјењује при катастарском премјеру прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 29.

(Катастарске територијалне јединице)

Катастарске територијалне јединице су катастарска честица и катастарска општина.

Члан 30.

(Катастарска честица)

- (1) Катастарска честица је основна катастарска територијална јединица и представља дио земљишта у катастарској општини одређен границом и означен јединственим бројем.
- (2) Граница катастарске честице се дефинише граничним тачкама чији је положај утврђен координатама прописане тачности и на терену су обиљежене видљивим трајним ознакама.

Члан 31.

(Положај граничних тачака)

- (1) Положај граничних тачака граница катастарских честица одређује се у равнинској картографској пројекцији из члана 26. став (1) овога Закона.
- (2) Квалитет података теренских мјерења ломних тачака међа и других граница катастарских честица, те зграда одређује се положајном тачности до 0,1 м.

Члан 32.

(Катастарска општина)

- (1) Катастарска општина је територијална јединица која, по правилу, обухвата подручје једног насељеног мјеста, која представља основну јединицу за коју се врши катастарски премјер и успоставља, одржава и обнавља катастар непокретности.
- (2) Катастарска општина може обухватати и више насељених мјеста, односно једно насељено мјесто може бити подијељено на више катастарских општина, ако за то постоје оправдани разлози.
- (3) Одлуку о подручјима, границама и називима катастарских општина доноси представничко тијело јединице локалне самоуправе по претходно прибављеном стручном мишљењу Федералне управе.

Члан 33.

(Обухват катастарског премјера)

- (1) Катастарски премјер проводи се за цијелу катастарску општину или за њезин дио.

- (2) Ако се катастарски премјер проводи за дио катастарске општине, тај дио мора бити тачно описан, међу осталим и навођењем катастарских честица на којима се катастарски премјер проводи.
- (3) Катастарски премјер обухвата:
 - а) постављање геодетских референтних тачака за хоризонтално и вертикално позиционирање,
 - б) идентификацију и означавање граница катастарских општина,
 - в) означавање граница катастарских честица,
 - г) геодетско мјерење, прикупљање података о непокретностима и корисницима на истим,
 - д) израду елабората катастарског премјера,
 - е) преглед и потврђивање елабората катастарског премјера.
- (4) У поступку катастарског премјера врши се одређивање начина коришћења катастарских честица.

Члан 34.

(Геодетске референтне тачке)

- (1) Геодетске референтне тачке за хоризонтално и вертикално позиционирање граница непокретности су тачке мреже перманентних станица и референтних оквира.
- (2) У поступку катастарског премјера може се вршити допуна референтног оквира.

Члан 35.

(Идентификација и означавање граница катастарских општина)

- (1) Идентификација граница катастарских општина врши се на основу података постојећег премјера.
- (2) Означавање граница катастарских општина врши се постављањем граничних биљега и ознака на земљишту, те описивањем граница у записнику о разграничењу са израдом скица разграничења.
- (3) Идентификацију и означавање граница катастарских општина врши комисија коју образује представничко тијело ЈЛС, најкасније тридесет дана прије почетка геодетског мјерења.
- (4) Комисију за идентификацију и означавање граница катастарских општина које су уједно и границе општине, споразумно именују представничка тијела ЈЛС.

Члан 36.

(Комисија за идентификацију и означавање граница катастарских општина)

- (1) Комисију за идентификацију и означавање граница катастарских општина чине геодетски стручњак и по два представника са подручја катастарских општина чије се границе утврђују.
- (2) Чланови комисије имају своје замјенике.

Члан 37.

(Спорови при идентификацији и означавању граница катастарских општина)

- (1) Спорове на границама катастарских општина на подручју исте ЈЛС рјешава представничко тијело ЈЛС.
- (2) Акт из става (1) овог члана доноси се у року од 60 дана од дана када је комисија за идентификацију и означавање граница катастарских општина поднијела извјештај о насталом спору.

Члан 38.

(Промјена граница катастарских општина)

- (1) Промјену граница катастарских општина за које је извршен премјер и успостављен катастар земљишта или катастар непокретности врши представничко тијело јединице локалне самоуправе, по претходно прибављеном стручном мишљењу Федералне управе.
- (2) Промјене из става (1) овог члана утврђују се на исти начин на који се врши идентификација и обиљежавање граница катастарских општина при одређивању катастарских територијалних јединица.
- (3) У случају измјене граница из става (1) овог члана, проводе се потребне промјене у катастру земљишта или катастру непокретности.
- (4) Средства за провођење промјена из става (3) овог члана обезбјеђује ЈЛС која је донијела одлуку о измјени граница.

Члан 39.

(Означавање границе катастарске честице)

- (1) Федерална управа дужна је најкасније 60 дана прије почетка геодетских мјерења обавијестити орган надлежан за одржавање катастра непокретности о почетку радова на катастарском премјеру.
- (2) Корисници земљишта дужни су на прописан начин и о свом трошку означити трајним и видљивим граничним ознакама граничне тачке катастарских честица најкасније седам дана прије почетка геодетских мјерења.

- (3) Орган надлежан за одржавање катастра непокретности на чијем подручју се врши катастарски премјер дужан је благовремено подузети одговарајуће мјере да се радње из става (2) овог члана изврше у одређеном року.
- (4) Корисници који у одређеном року нису означили граничне тачке катастарских честица, дужни су сносити трошкове накнадног катастарског премјера.

Члан 40.

(Приступ непокретности)

- (1) Корисници непокретности дужни су да дозволе приступ на катастарске честице и у грађевинске објекте лицима која раде на пословима катастарског премјера, да допусте потребна мјерења, постављање билгега и ознака мјерења, прикупе неопходне податке о непокретностима и обаве остале неопходне радње.
- (2) Ако се у вршењу послова из става (1) овог члана нанесе штета, корисници имају право на накнаду причињене штете од привредног субјекта који врши катастарски премјер.

Члан 41.

(Обавезе власника непокретности)

- (1) Власници, односно, корисници земљишта или објеката дужни су без накнаде допустити постављање геодетских ознака.
- (2) Ко оштети, уништи или умањи употребљивост геодетских ознака, сноси трошкове њиховог поновног постављања, укључујући и неопходне радове на премјеру.
- (3) Ко намјерава изводити одређене радове, а да при томе постоји опасност од промјене, оштећења или уклањања геодетских ознака, дужан је ту намјеру пријавити органу надлежном за одржавање катастра непокретности у року од 15 дана прије почетка радова, ради измјештања геодетских ознака и сносити трошкове измјештања.

Члан 42.

(Геодетска мјерења)

- (1) Геодетска мјерења при катастарском премјеру врше се у складу са прописаном тачности и геодетским инструментима који посједују атесте о исправности мјерних јединица.
- (2) Геодетски инструменти и прибор који се користи при катастарском премјеру су:
 - а) инструменти за мјерење дужина, углова и висинских разлика,
 - б) ГНСС инструменти,
 - в) фотограметријски инструменти,
 - г) ласерско – скенерски инструменти.

Члан 43.

(Прикупљање података)

- (1) У оквиру катастарског премјера прикупљају се и обрађују подаци о:
 - а) границама катастарских честица,
 - б) начину коришћења катастарске честице и њезиних дијелова,
 - в) зградама и дијеловима зграда,
 - г) површини катастарске честице,
 - д) корисницима катастарских честица.
- (2) Подаци из става (1) овог члана прикупљају се у поступку катастарског премјера уз учествовање корисника.

Члан 44.

(Границе катастарске честице)

Подацима о границама катастарских честица описује се положај и облик катастарске честице.

Члан 45.

(Начин коришћења земљишта)

- (1) Подаци о начину коришћења земљишта исказују се тако да се катастарској честици придружи податак о начину коришћења.
- (2) Према начину коришћења, земљишта се у оквиру катастарског премјера класифицирају као:
 - а) изграђено земљиште,
 - б) пољопривредне површине,
 - в) шумске површине,
 - г) мочварне површине,
 - д) водене површине,
 - е) остале површине.
- (3) Детаљну класификацију, одржавање и усклађивање са подацима у постојећим евиденцијама о начину коришћења земљишта из става (2) овога члана прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 46.

(Површина)

Површине катастарских честица су површине у службеној равнинској картографској пројекцији израчунате из координата граничних тачака, а исказују се заокружено на квадратни метар.

Члан 47.

(Зграде)

- (1) Зграде се евидентирају на начин прописан овим Законом и прописима донесеним на темељу овога Закона.
- (2) Зграде се евидентирају у оквиру катастарске честице.
- (3) У случају двојбе је ли ријеч о једној или више зграде одлучујућа је грађевинска дозвола односно други акт на темељу којег је зграда изграђена.
- (4) Подаци о зградама прикупљају се према чињеничном стању или преузимају из постојеће евиденције и техничке документације.

Члан 48.

(Врсте употребе зграда)

- (1) Врсте употребе зграда могу бити сљедеће:
 - а) стамбене,
 - б) стамбено – привредне,
 - в) привредне,
 - г) вјерске,
 - д) јавне,
 - е) помоћне,
 - ж) остале.
- (2) Начин употребе зграда и поступак усклађивања са подацима у постојећим евиденцијама у оквиру поједине врсте употребе из става (1) овог члана прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 49.

(Посебни дијелови зграда)

- (1) Посебни дио зграде је самостална употребна цјелина, која омогућује самостално извршавање овлашћења етажног власника.

- (2) Подаци о посебним дијеловима зграде прикупљају се према чињеничном стању или преузимају из постојеће евиденције и техничке документације.
- (3) Врсте употребе посебних дијелова зграда и податке о посебним дијеловима зграда који се прикупљају прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 50.

(Прикупљање података о корисницима на непокретностима)

- (1) Подаци о корисницима непокретности прикупљени у катастарском премјеру помоћни су подаци који служе за потребе излагања на јавни увид елабората катастарског премјера, те успоставе и замјене земљишне књиге.
- (2) У поступку катастарског премјера и прикупљања података о корисницима на непокретностима, користе се подаци из катастра земљишта, земљишне књиге и катастра непокретности.
- (3) Ако се подаци о кориснику на непокретностима не налазе у евиденцијама из става (2) овог члана ти подаци ће се прикупити према чињеничном стању.

Члан 51.

(Преузимање података о катастарским честицама)

Ако се корисници непокретности нису одазвали позиву на обиљежавање и нису извршили обавезу из члана 39. став (2) овог Закона, привредни субјекат који изводи катастарски премјер ће:

- а) као границу катастарске честице преузети обиљежене границе сусједних катастарских честица, ако оне постоје,
- б) преузети границу катастарске честице у складу са постојећим подацима у БПКН.

Члан 52.

(Комасацијски премјер)

- (1) Комасацијски премјер обухвата геодетске радове који се изводе у поступку уређења земљишне територије комасацијом.
- (2) Геодетски радови из става (1) овог члана изводе се у складу са одредбама овог Закона које се односе на катастарски премјер и посебног закона којим се уређује поступак комасације.
- (3) Подаци комасацијског премјера чине елаборат катастарског премјера и користе се за успоставу, односно обнову катастра непокретности.

ДИО ПЕТИ – КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ

Члан 53.

(Катастар непокретности)

- (1) Катастар непокретности је евиденција која садржи податке о честицама земљине површине, зградама и посебним дијеловима зграда које трајно леже на земљиној површини или испод ње и која користи податке о правима на непокретностима из земљишних књига.
- (2) Катастар непокретности успоставља се и води на начин прописан овим Законом.

Члан 54.

(Проглашење катастра непокретности)

- (1) Катастар непокретности за цијелу или дио катастарске општине ступа на снагу објављивањем рјешења Федералне управе о проглашењу катастра непокретности у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и то у случају:
 - а) новог катастарског премјера, излагања података новог катастарског премјера и успоставе земљишне књиге по подацима новог катастарског премјера,
 - б) превођењем катастра земљишта у катастар непокретности.
- (2) Проглашењем катастра непокретности из става (1) овог члана, за то подручје подаци катастра земљишта стављају се ван снаге.
- (3) Завршетком излагања на јавни увид података катастарског премјера, за то подручје подаци аустро-угарског или пописног катастра стављају се ван снаге.
- (4) Проглашењем катастра непокретности, подаци катастра и земљишне књиге постају дио заједничког информационог система.

Члан 55.

(Проглашење након новог катастарског премјера)

- (1) Проглашење катастра непокретности у смислу члана 54. став (1) тачка а) овог Закона врши се по успостави земљишне књиге по подацима новог катастарског премјера.
- (2) Када општински суд заврши замјену/успоставу земљишне књиге за цијелу катастарску општину по новом катастарском премјеру, дужан је у року од 15 дана од дана завршетка поступка, о тој чињеници писменим путем обавијестити орган надлежан за одржавање катастра непокретности.
- (3) Орган надлежан за одржавање катастра непокретности по пријему обавијести из става (2) овог члана дужан је по службеној дужности усагласити податке привремене БПКН с подацима из базе података земљишне књиге (у даљем тексту: БПЗК), на начин да ће у БПКН задржати постојеће податке о непокретностима, а из БПЗК преузети податке о носиоцима права на непокретностима.

- (4) Након што орган надлежан за одржавање катастра непокретности проведе поступак преузимања података о носиоцима права на непокретностима из става (3) овог члана, Федерална управа доноси рјешење о проглашењу катастра непокретности.

Члан 56.

(Превођење катастра земљишта у катастар непокретности)

- (1) Превођење катастра земљишта у катастар непокретности врши се на подручјима на којима је основан катастар земљишта по новом премјеру.
- (2) Превођење катастра земљишта у катастар непокретности проводи се за цијелу катастарску општину (организовани приступ).
- (3) У сврху замјене земљишне књиге израђују се пријавни листови из којих је видљива веза непокретности по катастру земљишта и земљишној књизи.
- (4) На подручјима на којима не постоји земљишна књига, основа за успоставу земљишне књиге су постојећи подаци катастра земљишта.

ПОГЛАВЉЕ I – Катастар непокретности

Члан 57.

(Садржај катастра непокретности)

Катастар непокретности састоји се од:

- а) елабората катастарског премјера,
- б) збирке исправа,
- в) базе података катастра непокретности

Члан 58.

(Елаборат катастарског премјера)

- (1) Елаборат катастарског премјера је скуп израђених докумената и прикупљених података насталих у поступку пројектовања и реализације катастарског или комасацијског премјера, на основу којих се успоставља катастар непокретности.
- (2) Елаборат катастарског премјера чува се трајно.

Члан 59.

(Збирка исправа)

- (1) Збирка исправа је скуп исправа на основу којих је извршен упис или брисање уписа у БПКН.
- (2) Збирка исправа чува се трајно.

Члан 60.

(База података катастра непокретности)

- (1) БПКН је скуп просторних и других података о непокретностима и нарочито садржи податке о:
 - а) геодетском референтном оквиру (геодетској основи),
 - б) катастарским честицама,
 - в) зградама,
 - г) посебним дијеловима зграда,
 - д) границама административних и катастарских територијалних јединица,
 - е) вриједности непокретности.
- (2) Садржај, начин израде, одржавање, чување и дистрибуцију БПКН прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 61.

(Катастарски план)

- (1) Катастарски план је графички приказ непокретности из БПКН који се израђује у прописаном формату, облику и размјери.
- (2) Катастарски план издаје се у дигиталном или аналогном облику, за једну или више катастарских честица.
- (3) Катастарски план може садржавати и описне податке о непокретностима.

Одјељак А. Успостава катастра непокретности

Члан 62.

(Успостава катастра непокретности)

- (1) Успостава катастра непокретности врши се на подручјима на којима није успостављен катастар земљишта по подацима аерофотограметријског премјера.
- (2) Успостава катастра непокретности и стављање истог у службену употребу врши се након прегледа и прихватања елабората катастарског премјера од стране Федералне управе.
- (3) Успостава катастра непокретности обухвата:
 - а) излагање података о непокретностима прикупљених катастарским премјером на јавни увид у сврху успоставе привремене БПКН,
 - б) успоставу/замјену земљишне књиге по подацима новог катастарског премјера у складу са Законом о земљишним књигама,

в) преузимање података о носиоцима права у БПКН и проглашење катастра непокретности након успоставе/замјене земљишне књиге.

(4) Катастар непокретности се, по правилу, успоставља по катастарским општинама.

Члан 63.

(Излагање на јавни увид података катастарског премјера)

- (1) Подаци катастарског премјера о површинама, начину коришћења катастарске честице, зградама и дијеловима зграда као и подаци о корисницима излажу се на јавни увид путем пописног листа.
- (2) Излагање на јавни увид података катастарског премјера врши се по катастарским општинама и по правилу се прво излажу подаци о непокретностима општег и јавног добра.
- (3) Техничке нормативе, методе и начин рада при излагању на јавни увид података катастарског премјера прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 64.

(Комисија за излагање података)

- (1) Споразумом о сарадњи на успостави катастра непокретности дефинишу се обавезе, дужности и начин финансирања.
- (2) Излагање на јавни увид података катастарског премјера проводи комисија за излагање (у даљем тексту: комисија), коју именује федерални орган у сарадњи са кантоналним органом и ЈЛС за једну или више катастарских општина.
- (3) Комисија се састоји од предсједника, два члана и њихових замјеника.
- (4) Предсједник комисије и његов замјеник су геодетски стручњаци који посједују најмање геодетску лиценцу другог реда, један члан комисије и његов замјеник су дипломирани правници са најмање једном годином радног искуства и положеним испитом општег знања, а други члан и његов замјеник грађани с подручја катастарске општине у којој се врши излагање података на јавни увид.
- (5) Вријеме трајања излагања и мјесто јавног излагања података катастарског премјера, јавним огласом, одређује комисија најкасније 15 дана прије почетка излагања.
- (6) Јавни оглас из става (5) овог члана објављује се у Службеном гласнику БиХ, Службеним новинама Федерације, службеним гласилима кантона и општине, веб страницама општине, кантоналне и Федералне управе, најмање у двоје дневне новине, на огласним плочама општине, локалним електронским медијима и на мјестима уобичајеним за оглашавање у предметној катастарској општини.

Члан 65.

(Поступак излагања података)

- (1) У поступку излагања података кориснику који је уписан у базу података катастарског премјера доставља се пописни лист, који садржи податке о непокретностима са позивом да дође на мјесто излагања података, ради давања сагласности на податке уписане у пописном листу.
- (2) Корисник који је уписан у базу података катастарског премјера може поднијети приговор на податке достављене у смислу става (1) овог члана, који се односе на катастар непокретности у року од 15 дана од дана када су му ти подаци достављени.
- (3) Сви приговори из става (2) овог члана уписују се у списак приговора.
- (4) Ако у року из става (2) овог члана корисник не поднесе приговор сматра се да је сагласан са стањем непокретности уписаним у базу података катастарског премјера.
- (5) У поступку излагања на јавни увид могу учествовати и корисници који имају правни интерес у вези непокретности за коју се излажу подаци (у даљем тексту: иматељ правног интереса).
- (6) О поступку излагања на јавни увид води се записник којег потписују учесници у поступку и комисија. Записник садржи нарочито: податке о кориснику који је уписан у базу података катастарског премјера, односно иматељу правног интереса, садржај изјаве корисника, односно иматеља правног интереса, у вези са изложеним подацима о непокретностима и податке о времену и мјесту састављања записника.
- (7) Комисија је дужна размотрити сваки запримљени приговор те рјешење по приговору донијети у року од 30 дана од дана подношења приговора.
- (8) У случају да комисија утврди да је грешка у елаборату катастарског премјера на коју је поднесен приговор настала због немара подносиоца захтјева, исти је дужан сносити трошкове које ће изазвати исправљање грешке.
- (9) Рјешење из става (7) овог члана доставља се кориснику који је уписан у базу података катастарског премјера и иматељу правног интереса. У случају кад не постоји иматељ правног интереса, а комисија утврди да је приговор корисника који је уписан у базу података катастарског премјера основан, умјесто да доноси рјешење, комисија ће о прихватању приговора писаном обавијешћу обавијестити тог корисника.
- (10) Против рјешења из става (7) овог члана може се поднијети жалба. Жалба се подноси, путем комисије, Федералној управи у року од 15 дана по пријему одлуке.

Члан 66.

(Спор око корисништва)

- (1) У случају спора око уписа неке катастарске честице у пописни лист, катастарска честица остаје уписана у пописни лист оног корисника који је уписан у пописни лист, с тим да се у примједби за ту катастарску честицу упише да је посјед споран.
- (2) Особе које се споре око корисништва дужне су посебном изјавом потврдити своју сагласност о исправности техничких података о непокретностима.

Члан 67.

(Жалба на одлуку комисије)

Жалбом се може побијати рјешење о поступању по приговору само у погледу утврђених података премјера.

Члан 68.

(Преглед елабората излагања)

- (1) У року од осам дана од дана завршетка излагања података катастарског премјера на јавни увид комисија је дужна израдити Записник о завршетку поступка излагања који потписују сви чланови комисије уз ознаку датума и мјеста израде Записника.
- (2) Записник се израђује у два примјерка, од којих се један доставља Федералној управи, а други органу надлежном за одржавање катастра непокретности.
- (3) По пријему Записника из става (1) овог члана и обављеној контроли документације настале у поступку излагања података катастарског премјера на јавни увид, Федерална управа издаје потврду којом потврђује да је завршено излагање података катастарског премјера на јавни увид за предметну катастарску општину, те да је израђена привремена БПKN чиме су се стекли услови за почетак њеног одржавања и коришћења у поступку замјене/успоставе земљишне књиге.
- (4) По достави потврде из става (3) овог члана орган надлежан за одржавање катастра непокретности почиње одржавати привремену БПKN.

Одјељак Б. Одржавање катастра непокретности

Члан 69.

(Одржавање катастра непокретности)

- (1) Одржавање катастра непокретности је прикупљање, обрада и провођење насталих промјена на непокретностима које утичу на податке катастра непокретности.
- (2) Одржавање катастра непокретности укључује и одржавање привремене БПKN успостављене у складу са чланом 68. став (4) овог Закона.
- (3) Поступак провођења промјена из става (1) овог члана покреће се на захтјев странке, на основу прописаних исправа или по службеној дужности, када је то одређено законом или другим општим актом који је донесен на основу закона.

Члан 70.

(Надлежност за одржавање катастра непокретности)

Одржавање катастра непокретности врши надлежна служба за катастар.

Члан 71.

(Теренски послови у одржавању катастра непокретности)

Теренским пословима у смислу овог Закона подразумијевају се послови катастарског премјера, израде елабората снимања и припреме документације и података неопходних за провођење промјена.

Члан 72.

(Промјене у поступку одржавања катастра непокретности)

- (1) Промјене у поступку одржавања катастра непокретности, у смислу овог Закона, су промјене на непокретностима настале:
 - а) диобом, спајањем катастарских честица, промјеном граница катастарских честица или парцелацијом,
 - б) изградњом, реконструкцијом, доградњом, уклањањем објекта и формирањем посебних дијелова објекта,
 - в) реконструкцијом или доградњом посебног дијела објекта, диобом или спајањем посебних дијелова објекта,
 - г) промјеном начина коришћења објекта и посебног дијела објекта;
 - д) промјеном начина коришћења земљишта,
 - е) промјеном описних података о катастарским честицама,
 - ж) промјеном вриједности непокретности.
- (2) Утврђивање промјена из става (1) овог члана, њихова обрада и провођење врши се са најмање истом тачношћу и по методама и поступку прописаним за вршење катастарског премјера и израду катастра непокретности.
- (3) Провођење промјена у поступку одржавања катастарског премјера и исправак грешака прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 73.

(Пријава промјене на непокретностима)

- (1) Власници односно корисници непокретности дужни су, да у року од 30 дана од дана настале промјене, пријаве органу надлежном за одржавање катастра непокретности сваку промјену из члана 72. став (1).
- (2) Подносилац пријаве из става (1) овог члана дужан је границе новоформираних катастарских честица обиљежити видљивим и трајним билјегама.

Члан 74.

(Промјене на објектима)

- (1) Изграђеним објектом, у смислу овог Закона, сматра се објекат који је стављен под кров или је стављен у функцију за коју је намијењен.
- (2) Објекти који су изграђени без одобрења за грађење или супротно одобрењу за грађење, се снимају и као такви уписују у БПKN као бесправно изграђени објекти.
- (3) Ако се објекат уклони, сви подаци о згради и дијеловима зграде бришу се из БПKN.
- (4) Брисање зграде из БПKN врши се на основу захтјева странке и теренског увиђаја.

Члан 75.

(Промјене на посебним дијеловима објеката)

- (1) Промјеном на посебном дијелу објекта сматра се спајање и подјела дијела објекта, као и промјена начина коришћења посебног дијела објекта.
- (2) Промјена на посебном дијелу објекта проводи се на основу израђеног елабората (диобеног плана) овјереног од службе надлежне за послове грађења.

Члан 76.

(Прелазак на координатни катастар)

- (1) Прелазак на координатни катастар врши се у процесу катастарског премјера.
- (2) Привредни субјекат или орган надлежан за одржавање катастра непокретности који врши катастарски премјер дужан је писменим путем обавијестити власника или корисника непокретности на којој је пријављена промјена и све власнике или кориснике непокретности које с њом граниче, о времену (датум и сат) обављања теренског увиђаја најмање 8 дана раније.
- (3) Изнимно од одредби става (2) овог члана, за катастарске честице велике површине које граниче са више од пет катастарских честица, привредни субјекат или орган надлежан за одржавање катастра непокретности који врши катастарски премјер дужан је обавијестити само кориснике или власнике сусједних непокретности, које су обухваћене промјеном.
- (4) Подносилац захтјева дужан је осигурати обиљежавање граница катастарских честица трајним и видљивим биљегама најкасније на дан теренског увиђаја.
- (5) Привредни субјекат или орган надлежан за одржавање катастра непокретности који врши катастарски премјер дужан је одредити положајне координате означених граничних тачака прописаном тачношћу у складу са чланом 31. став (2) овог Закона у важећем референтном систему.
- (6) Током теренског увиђаја води се записник којег потписују сви присутни власници или корисници непокретности. Саставни дио записника је изјава којом се потврђује да су сагласни с означеним граничним тачкама, што представља правни темељ за прелазак на координатни катастар.

- (7) Ако неки од власника или корисника нису сагласни са положајем означених граничних тачака на граници њихових катастарских честица, привредни субјекат или орган надлежан за одржавање катастра непокретности који врши катастарски премјер ће предметну границу прогласити спорном, а странке упутити да границу катастарске честице уреде судским путем.
- (8) У позиву који доставља заинтересованим власницима или корисницима, привредни субјекат или орган надлежан за катастар непокретности који врши катастарски премјер дужан их је упознати, да ако из било којег разлога не могу бити присутни теренском увиђају, могу у року од 15 дана од дана теренског увиђаја, доставити изјаву којом дају сагласност на положај обиљежених граничних тачака привредном субјекту или органу надлежном за одржавање катастра непокретности који врши катастарски премјер.
- (9) Ако у року из става (8) овог члана заинтересовани власник или корисник, који није био присутан теренском увиђају, не достави изјаву о сагласности, сматра се да није сагласан и граничне тачке се не могу превести у координатни катастар.
- (10) Када се све граничне тачке једне катастарске честице преведу у координатни катастар, службена површина те катастарске честице замјењује се техничком површином срачунатом из координата граничних тачака.
- (11) Положајне координате граничних тачака утврђене у смислу става (5) овог члана су коначне, те се користе као основа за будући катастарски премјер.

Члан 77.

(Промјене на тачкама координатног катастра)

Када се у поступку одржавања катастра непокретности утврди да положај тачака граница катастарских честица уписаних у координатни катастар одступа у односу на оне евидентиране у БПКН, више од стандардне положајне тачности из чл. 31. овог Закона, утврђују се нове координате граничних тачака у складу са чл. 76. овог Закона.

Члан 78.

(Рјешење о упису промјене и рокови)

- (1) Орган надлежан за одржавање катастра непокретности дужан је да за сваку промјену за коју није потребан увиђај или снимање на терену, донесе рјешење о провођењу промјена кроз катастар непокретности у року од 30 дана од дана пријема захтјева и рјешење достави странкама.
- (2) Пријаве о промјенама на непокретностима из члана 73. овог Закона, за које је потребан увиђај или снимање на терену, орган надлежан за одржавање катастра непокретности, узима у поступак и доноси рјешење о провођењу промјене у катастру непокретности у року од 60 дана од дана поднесене пријаве и доставља га странкама.
- (3) Елаборат о промјени који је израдио привредни субјекат, орган надлежан за одржавање катастра непокретности дужан је провести у катастру непокретности

најкасније у року од 30 дана од дана подношења од стране овлашћеног лица, уколико је исти уредан и потпун, донијети рјешење о провођењу промјена кроз катастар непокретности и рјешење достави странкама.

Члан 79.

(Отклањање недостатака и пропуста)

- (1) Орган надлежан за одржавање катастра непокретности дужан је да у вршењу послова одржавања катастра непокретности отклања све недостатке и пропuste у БПКН.
- (2) Отклањање недостатака и исправку грешака ранијег погрешног снимања, картирања и израде БПКН, рачунања површина као и отклањање осталих техничких недостатака у БПКН врши орган надлежан за одржавање катастра непокретности по службеној дужности или по захтјеву странке у складу са Законом о управном поступку те прописима који прописују тачност и методе геодетских мјерења.
- (3) Посебан испитни поступак који претходи рјешавању проводи се на основу података на скицама снимања, фотоскицама, скицама допунског снимања, вршењем увиђаја или по потреби теренских мјерења, те поновним уносом у БПКН и рачунањем површина, као и других доказних средстава.
- (4) Теренске радове (мјерења) у сврху утврђивања грешке и отклањања недостатака из става (2) овог члана може вршити привредни субјекат.
- (5) Када се у поступку исправке грешке уписа корисника у катастру, на основу изјава странака и других доказа, на несумњив начин утврди да је спорни упис корисника посљедица неријешених имовинско-правних односа на непокретности, поступак пред органом надлежним за одржавање катастра непокретности, покренут по службеној дужности ће се обуставити, док ће се захтјев странке одбацити посебним закључком и заинтересоване странке упутити да пред надлежним судом исходе одлуку подобну за упис промјене корисника
- (6) На темељу резултата проведеног поступка орган надлежан за одржавање катастра непокретности доноси управни акт.

ПОГЛАВЉЕ II – Одржавање катастра земљишта и његово постепено прилагођавање катастру непокретности

Одјељак А. Одржавање катастра земљишта

Члан 80.

(Одржавање катастра земљишта)

- (1) Одржавање катастра земљишта је прикупљање, обрада и провођење насталих промјена на непокретностима које утичу на податке постојећег катастра земљишта.

- (2) Поступак провођења промјена из става (1) овог члана покреће се на захтјев странке, на основу прописаних исправа или по службеној дужности, када је то одређено законом или другим општим актом који је донесен на основу закона.
- (3) Одржавање катастра земљишта проводи се у складу са одредбама за одржавање катастра непокретности те се подаци катастра земљишта и садржај БПKN прилагођавају катастру непокретности.

Члан 81.

(Усаглашеност земљишне књиге и катастра земљишта)

Ако су подаци о непокретности уписани у катастру земљишта и земљишној књизи у свему усаглашени, као подаци о кориснику у БПKN преузимају се подаци о власнику који су резултат поступка провођења уписа промјене у земљишној књизи.

Одјељак Б. Превођење катастра земљишта у катастар непокретности

Члан 82.

(Превођење катастра земљишта у катастар непокретности)

- (1) Када општински суд заврши замјену/успоставу земљишне књиге за цијелу катастарску општину у поступку усаглашавања података земљишне књиге и катастра земљишта, дужан је у року од 15 дана од дана завршетка поступка, о тој чињеници писменим путем обавијестити орган надлежан за одржавање катастра непокретности.
- (2) Катастар земљишта у катастар непокретности преводи се по достави обавијести из става (1) овог члана при чему се обавезно води рачуна о усклађености база података.
- (3) Орган надлежан за одржавање катастра непокретности по пријему обавијести из ст. (1) и усаглашавању из ст. (2) овог члана преузима податке о носиоцима права на непокретностима из БПЗК.
- (4) Након што орган надлежан за одржавање катастра непокретности проведе поступак преузимања података о носиоцима права на непокретностима из става (3) овог члана, Федерална управа доноси рјешење о проглашењу катастра непокретности.
- (5) Начин превођења катастра земљишта у катастар непокретности, техничке нормативе и процедуре прописати ће директор Федералне управе правилником.

ПОГЛАВЉЕ III – Обнова катастра

Члан 83.

(Обнова катастра непокретности)

- (1) Обнова катастра непокретности јесте поновна успостава катастра непокретности према подацима новог катастарског или комасационог премјера у катастарским општинама или дијелу катастарске општине у којој постоји катастар непокретности.

- (2) У поступку обнове катастра непокретности врши се нови премјер, излагање на јавни увид техничких података премјера и обнова земљишне књиге по подацима новог премјера.

Члан 84.

(Обнова катастра земљишта)

- (1) Обнова катастра земљишта јесте поновна успостава катастра земљишта према подацима новог катастарског или комасационог премјера у катастарским општинама, или дијелу катастарске општине у којој постоји катастар земљишта успостављен на основу катастарског премјера.
- (2) У поступку обнове катастра земљишта врши се нови премјер, излагање на јавни увид података премјера и успостава новог катастарског операта катастра земљишта.

Члан 85.

(Разлози за обнову катастра)

- (1) Обнова катастра врши се:
- а) у циљу ажурирања и побољшања тачности података уписаних у БПКН,
 - б) када настане знатно неслагање између БПКН и стварног стања на терену које се не могу отклонити редовним одржавањем.
- (2) Одлуку о обнови катастра доноси директор Федералне управе на приједлог представничког тијела јединице локалне самоуправе и израђеног пројекта обнове катастра.
- (3) Пројекат обнове катастра садржи анализу постојећег стања, обухват, динамику, начин финансирања, као и остале потребне информације за обнову катастра.

Члан 86.

(Финансирање обнове катастра)

- (1) Обнова катастра финансира се на исти начин као и послови премјера и успоставе катастра непокретности.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, трошкове обнове катастра сноси ЈЛС:
- а) ако је потреба за обновом катастра настала због нередовног и неуредног одржавања БПКН,
 - б) ако је због доношења урбанистичког плана настала потреба за поновним премјером одређеног подручја.

ПОГЛАВЉЕ IV – Заједнички информациони систем катастра и земљишне књиге

Члан 87.

(Заједнички информациони систем)

- (1) Заједнички информациони систем катастра и земљишне књиге (у даљем тексту: ЗИС) је информациони систем који се састоји се од БПКН и БПЗК.
- (2) ЗИС се заснива на заједничком моделу података катастра непокретности и земљишних књига.

Члан 88.

Обим, начин рада и рокови обављања послова у ЗИС-у у оквиру надлежности Федералне управе и Федералног министарства правде, као и координација, управљање, начин одлучивања, удомљавање и одржавање те планирање и финансирање ЗИС-а уређују споразумно директор Федералне управе и министар Федералног министарства правде.

ДИО ШЕСТИ – ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ О ГЕОДЕЗИЈИ И КАРТОГРАФИЈИ

ПОГЛАВЉЕ I – Информациони системи регистра просторних јединица и адресног регистра

Члан 89.

(Регистар просторних јединица)

- (1) Регистар просторних јединица је основни и јавни регистар о границама просторних јединица, називима и матичним бројевима просторних јединица утврђених у складу са законом.
- (2) Федерална управа надлежна је за успоставу и одржавање информационог система регистра просторних јединица.
- (3) Садржај, техничке нормативе, израду и одржавање информационог система регистра просторних јединица прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 90.

(Садржај регистра просторних јединица)

У регистру просторних јединица воде се подаци о сљедећим просторним јединицама: ентитету, кантону, граду, општини, мјесној заједници, насељеном мјесту, катастарској општини, статистичком кругу и пописном кругу.

Члан 91.

(Адресни регистар)

- (1) Адресни регистар је основни и јавни регистар о кућним бројевима и називима насеља, улица и тргова у насељеном мјесту.
- (2) У адресном регистру јединица воде се подаци о насељима, улицама и трговима, као и припадајућим кућним бројевима, те о другим просторним јединицама за које је то одређено посебним прописима.
- (3) Федерална управа надлежна је за успоставу и одржавање информационог система адресног регистра.
- (4) Адресни регистар из става (1) овог члана води ЈЛС у бази података адресног регистра.
- (5) За подручје Федерације БиХ ће се формирати централна база података адресног регистра Федерације БиХ.
- (6) Садржај, техничке нормативе, израду, одржавање, дистрибуцију, чување и архивирање садржаја базе података адресног регистра, те успоставу и одржавање информационог система прописује директор Федералне управе правилником.

ПОГЛАВЉЕ II – Масовна процјена вриједности непокретности

Члан 92.

(Масовна процјена вриједности непокретности)

- (1) Масовна процјена вриједности непокретности је поступак утврђивања тржишне вриједности непокретности на одређени датум који се проводи за сваку непокретност користећи прикупљене податке о непокретностима, стандардизоване методе и статистичка испитивања.
- (2) Масовна процјена вриједности непокретности врши се развојем модела за процјену вриједности непокретности који се одређују према специфичностима сваког појединог подтржишта непокретности на територији Федерације БиХ.
- (3) Масовна процјена вриједности непокретности осигурава уједначеност и конзистентност у процјењивању основаном на тржишним начелима.
- (4) За утврђивање, успоставу и одржавање система масовне процјене вриједности непокретности, као и формирање неопходних база података, одређивање процијењене вриједности и вођење података о процијењеним вриједностима непокретности надлежна је Федерална управа.

Члан 93.

(Методе за масовну процјену вриједности непокретности)

- (1) Метода масовне процјене вриједности непокретности представља скуп статистичких и других аналитичких поступака обраде података о тржишту непокретности, које узимајући у обзир опште начине процјене вриједности непокретности и статистичке

критерије квалитета, омогућава масовну процјену вриједности великог броја непокретности на одређени датум. За масовну процјену вриједности непокретности користи се, по правилу, метода вишеструке регресијске анализе која подразумијева рјешавање једначина математичко-статистичких модела којима се с примјереном тачношћу процјењују односи између појава и карактеристика на тржишту непокретности или друге статистичке и математичке анализе.

- (2) Процијењене вриједности непокретности које су добијене примјеном методе за масовну процјену вриједности непокретности представљају прилагођене тржишне вриједности непокретности.
- (3) За непокретности за које није могуће примијенити методологију и моделе масовних процјена, примјењују се методе за појединачну израду процјене вриједности непокретности.

Члан 94.

(Компоненте масовне процјене вриједности непокретности)

- (1) Масовна процјена вриједности непокретности, укључује поступак генералне процјене непокретности и поступак приписивања вриједности односно утврђивања вриједности појединачне непокретности на основу података из генералне процјене непокретности.
- (2) Поступак генералне процјене непокретности обухвата сљедеће:
 - а) прикупљање података,
 - б) обрада података,
 - в) одређивање модела за процјену вриједности непокретности по групама непокретности исте врсте.
- (3) Утврђивање вриједности појединачне непокретности обухвата сљедеће:
 - а) израчунавање вриједности непокретности,
 - б) евидентирање података о вриједности непокретности.
- (4) Компоненте масовне процјене вриједности непокретности из ст. (2) и (3) овог члана, воде се у информационим системима који су међусобно повезани и чине систем масовне процјене вриједности непокретности.

Члан 95.

(Прикупљање података)

Подаци неопходни за масовну процјену вриједности непокретности могу се прикупљати кроз евиденцију тржишних цијена непокретности, преузимањем из база података катастарских и земљишно-књижних евиденција, теренским увиђајем или преузимањем података друге службене евиденције.

Члан 96.

(Евиденција тржишних цијена непокретности)

- (1) Евиденција тржишних цијена непокретности служи за прикупљање података са тржишта непокретности и води се у Регистру цијена непокретности (у даљем тексту: Регистар цијена).
- (2) Федерална управа води Регистар цијена за прикупљање и праћење тржишта непокретности, за потребе масовне процјене вриједности непокретности, као и за потребе осигурања транспарентности и сигурности тржишта непокретности.
- (3) Орган надлежан за утврђивање пореза на промет непокретности дужан је у оквиру своје надлежности сарађивати са Федералном управом на пословима прикупљања, вођења, одржавања и размјене података Регистра цијена.
- (4) Подаци Регистра цијена се прикупљају у склопу записника које ЈЛС евидентирају при утврђивању вриједности непокретности.
- (5) Упис података у базу података Регистра цијена врше ЈЛС и орган надлежан за утврђивање пореза на промет непокретности.

Члан 97.

(Обрада података)

Обрада података о промету непокретности обухвата издвајање, разврставање и допуну података из Регистра цијена, верификацију регистрованих података ради утврђивања и побољшања квалитета регистрованих података, временско прилагођавање цијена и анализу тржишних података.

Члан 98.

(Одређивање модела за процјену вриједности непокретности)

За одређивање сваког модела као основа користи се карактеристична непокретности која се одређује дефинисањем вриједности одабраних фактора у моделу за које је утврђено да имају значајан утицај на цијене непокретности на основу анализа тржишних података.

Члан 99.

(Утврђивање вриједности појединачне непокретности)

- (1) Утврђивање вриједности појединачне непокретности јесте израчунавање вриједности и уписивање податка о вриједности за сваку појединачну непокретност на основу дефинисаних модела.
- (2) Промјена на регистрованој непокретности која узрокује поновно утврђивање вриједности појединачне непокретности је свака промјена која обухвата карактеристике непокретности које учествују као фактори у моделу.

Члан 100.

(Проведба масовне процјене вриједности непокретности)

Начин утврђивања, успоставе и одржавања система масовне процјене вриједности непокретности, као и формирање неопходних база података, одређивање процијењене вриједности и вођење података о процијењеним вриједностима непокретности прописује директор Федералне управе правилником.

ПОГЛАВЉЕ III – Топографски премјер и службена картографија

Члан 101.

(Топографски премјер)

- (1) Топографски премјер обухвата геодетско мјерење топографских објеката и терена прописаном тачности, прикупљање података о њиховим квалитативним и квантитативним особинама и података о географским и другим именима.
- (2) Елаборат топографског премјера је скуп израђених докумената и прикупљених података насталих у поступку пројектовања и извршења топографског премјера.
- (3) На основу елабората топографског премјера и података из других извора израђује се основна топографска база података Федерације БиХ, а на основу ње израђује основна карта Федерације БиХ и остале карте из члана 103. овог Закона.
- (4) Техничке нормативе, методе и начин рада код топографског премјера прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 102.

(Основна топографска база података)

- (1) Подаци БПKN, топографског премјера и подаци из других извора воде се у основној топографској бази података (у даљем тексту: ОТБ), која нарочито садржи сљедеће тематске цјелине:
 - а) Географска имена,
 - б) Грађевине,
 - в) Хидрографија,
 - г) Земљишни покров,
 - д) Употреба земљишта,
 - е) Комунални водови,
 - ж) Релјеф,
 - з) Транспортне мреже,
 - и) Административне јединице,

- к) Приморске регије,
 - л) Геодетске тачке.
- (2) За потребе ажурирања ОТБ из става (1) овог члана, користе се подаци БПKN, подаци прикупљени топографским премјером и другим методама и поступцима.
 - (3) Садржај, начин израде, одржавања, чувања, дистрибуције, размјене и заштите података ОТБ, прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 103.

(Основна карта Федерације и остале карте)

- (1) На основу података ОТБ Федерална управа израђује основне карте Федерације.
- (2) Поред карте из става (1) овог члана, Федерална управа израђује и остале карте као основу за планирање, тематску обраду, графичко приказивање, вођење статистике и за друге потребе.
- (3) Карте из ст. (1) и (2) овог члана приказују се у дигиталном и аналогном облику у систему непрекидног низа листова карата за територију Федерације, односно за изабрано подручје.

Члан 104.

(Дигитални топографски производи)

Дигитални ортофото, дигитални модел терена, дигитални модел површина и други производи топографског премјера израђују се за потребе израде и ажурирања основне топографске базе података и друге намјене.

ПОГЛАВЉЕ IV – Регистар географских имена

Члан 105.

(Регистар географских имена)

- (1) Регистар географских имена је евиденција у којој се воде и одржавају подаци о географским именима на подручју Федерације БиХ за које је то одређено овим Законом или посебним прописима.
- (2) Федерална управа успоставља и одржава регистар географских имена.
- (3) Упис географских имена у регистар врши се на основу закона, акта надлежног органа, односно организације, другог регистра који садржи и географска имена, карте, плана и других релевантних докумената.
- (4) Регистар географских имена јавно је доступан и објављује се на интернет страници Федералне управе.
- (5) Садржај и начин вођења и одржавања регистра географских имена прописује директор Федералне управе правилником.

ДИО СЕДМИ - ЧУВАЊЕ, УВИД, ИЗДАВАЊЕ И НАКНАДА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА

Члан 106.

(Чување података)

- (1) Оригиналне и периодичне копије база података основних геодетских радова, базе података катастра непокретности, топографско-картографске базе, као и документацију у аналогном облику, чувају Федерална управа, кантонални орган и јединице локалне самоуправе свако из своје надлежности.
- (2) У сврху осигуравања трајног чувања аналогних докумената, података и архивске документације у аналогном и дигиталном облику, приступа подацима и документима, успоставља се систем дигиталног архива геодетске документације.
- (3) Начин чувања података из става (1) овог члана, као и успоставу и техничке нормативе дигиталног архива прописује директор Федералне управе правилником.

Члан 107.

(Увид и издавање података)

- (1) Увид у податке катастра непокретности и других база података из надлежности Федералне управе, кантоналног органа и ЈЛС може се извршити непосредно у службеним просторијама тих органа или путем Интернета.
- (2) Из катастра непокретности и других база података из надлежности Федералне управе, кантоналног органа и ЈЛС издају се подаци, увјерења, потврде, извјештаји и друге исправе.

Члан 108.

(Накнада за коришћење података и пружање услуга)

- (1) За коришћење података и за услуге које пружају Федерална управа и јединице локалне самоуправе плаћа се накнада.
- (2) Висину, начин прикупљања и расподјелу накнада за коришћење података и пружања услуга из става (1) овог члана утврђује Влада Федерације БиХ на приједлог Федералне управе.
- (3) Под услугама органа из става (1) овог члана сматрају се теренски и канцеларијски послови из њихове надлежности.
- (4) Средства од накнада за коришћење података из става (1) овог члана су намјенска средства и могу се користити само за вршење катастарског и топографског премјера, израду карата и успостављање и одржавање катастра непокретности.
- (5) Средства од накнада за услуге из става (1) овог члана су намјенска средства и могу се користити само за покриће трошкова услуге и набавку и одржавање геодетске опреме, рачунарске опреме и софтвера неопходног за одржавање катастра

непокретности и катастра земљишта, као и за успоставу и одржавање геоинформационих система и дистрибуцију просторних података из области катастра непокретности и катастра земљишта.

Члан 109.

(Обавезник накнаде за коришћење података и пружање услуга)

Обавезник накнаде за коришћење података и пружање услуга је подносилац захтјева.

Члан 110.

(Ослобађање од плаћања накнаде)

- (1) Од плаћања накнаде за коришћење података ослобођени су:
 - а) органи управе и правосудни органи Државе Босне и Херцеговине, Федерације БиХ, кантона и ЈЛС у Федерацији БиХ, који податке користе за службене потребе,
 - б) друге институције и установе које се искључиво финансирају из буџета, који податке користе за своје потребе,
 - в) лица која примају социјалну помоћ,
- (2) Изузетно, од плаћања накнада за коришћење података и појединих услуга из надлежности Федералне управе могу бити ослобођене и институције, удружења и појединци који податке користе у некомерцијалне сврхе, а по одобрењу директора Федералне управе.
- (3) Уколико се подаци користе у парничном поступку нико није ослобођен плаћања накнаде за коришћење података.

Члан 111.

(Пренос средстава)

Средства од накнада по овом Закону која се не утроше у једној години преносе се за исту намјену за сљедећу годину.

ДИО ОСМИ - ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 112.

(Надлежност и овлашћење)

- (1) Инспекцијски надзор је надзор над радом привредног субјекта и органа надлежног за вођење катастарске евиденције.
- (2) Инспекцијски надзор врши Федерална управа путем инспектора за катастар и геодетске послове.

- (3) У вршењу инспекцијског надзора инспектор провјерава да ли:
- а) привредни субјекат који изводи геодетске радове испуњава прописане услове,
 - б) особа која изводи радове, испуњава прописане услове,
 - в) су извршени радови у складу са законом и прописаним стандардима, техничким нормативима,
 - г) је орган надлежан за вођење катастарске евиденције и привредни субјекат отклонило утврђене недостатке у одређеном року,
 - д) орган надлежан за вођење катастарске евиденције и привредни субјекат поступа у складу са овим Законом и важећим подзаконским прописима.
- (4) Надзор се обавља у просторијама привредног субјекта за геодетске радове, просторијама органа надлежног за вођење катастра непокретности, просторијама Федералне управе или на терену у току извођења геодетских радова.

Члан 113.

(Овлашћења инспектора)

- (1) У вршењу надзора инспектор је овлашћен:
- а) наредити отклањање утврђене неправилности и одредити рок за отклањање исте, ако утврди да орган надлежан за вођење катастарске евиденције или привредни субјекат не испуњава прописане услове за извођење геодетских радова, а ако се неправилност у остављеном року не отклони забранити даље извођење радова,
 - б) забранити даље извођење радова, ако утврди да привредни субјекат, орган надлежан за одржавање катастра непокретности или особа која изводи радове не испуњава услове прописане овим Законом,
 - в) наложити подузимање мјера за отклањање уочених недостатака, ако утврди да извршени радови не одговарају прописима, стандардима, техничким нормативима, а ако се ове мјере у утврђеном року не подузму, обуставити извођење радова,
 - г) подузети друге мјере утврђене законом.
- (2) О наложеним мјерама из става (1) овог члана инспектор доноси рјешење.
- (3) Против рјешења инспектора може се изјавити жалба директору Федералне управе, у року од осам дана од дана пријема рјешења.
- (4) Жалба изјављена против рјешења инспектора не задржава извршење рјешења.

Члан 114.

(Дужности инспектора)

- (1) Кад у поступку вршења надзора инспектор утврди да су се стекли услови за одузимање лиценце привредном субјекту у складу са чланом 20. овог Закона, дужан је Федералној управи предложити одузимање лиценце за рад истом.

- (2) Кад у поступку вршења надзора инспектор утврди да су се стекли услови за одузимање лиценце особи са геодетском лиценцом у складу са чланом 21. овог Закона, дужан је Федералној управи предложити одузимање лиценце за рад истом.
- (3) Инспектор покреће прекршајни поступак за радње које су овим законом прописане као прекршај.

Члан 115.

(Службено лице које врши инспекцијски надзор)

- (1) Послове инспектора у инспекцијском надзору може обављати лице геодетске струке које има високу стручну спрему - дипломирани инжењер геодезије односно високо образовање првог циклуса (који се вреднује са 240 ЕЦТС бодова) или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања, положен испит општег знања и стручни испит за обављање геодетских радова и најмање 5 година искуства на релевантним пословима у струци.
- (2) Инспектор не може обављати дјелатности и послове за себе или другог послодавца, нити учествовати у раду стручних комисија и тијела органа управе који дају дозволе, мишљења или друге акте за издавање дозвола за обављање дјелатности која подлијежу том инспекцијском надзору, нити израђивати пројекте, елаборате, студије и анализе по наруџби пословног субјекта уз накнаду.
- (3) Забрана из става (2) овог члана не односи се на научни и истраживачки рад, послове едукације и образовања.

ДИО ДЕВЕТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 116.

- (1) Новчаном казном од 1.000 до 10.000 КМ казнити ће се за прекршај привредни субјекат, ако:
 - а) изводи геодетске радове, а не испуњава прописане услове за рад (члан 17.),
 - б) не обавља геодетске радове на основу података преузетих из службених база података (члан 20., став (1), тачка а)),
 - в) не изводи геодетске радове у складу са овим Законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима (члан 20., став (1), тачка б)),
 - г) не отклони у одређеном року утврђене неправилности (члан 20., став (1), тачка в)),
 - д) не пријави Федералној управи промјену сједишта, назива, престанак радног односа запосленог на основу којих је привредном субјекту издата лиценца и сваку другу промјену која је од значаја за њен рад, у року од 15 дана од дана настале промјене (члан 20. став (1), тачка г)),
 - е) користи геодетски инструмент за извођење геодетских радова без документа о његовој исправности (члан 20. став (1), тачка д)).
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казнити ће се и одговорно лице у привредном субјекту, новчаном казном од 500 до 3.000 КМ.

Члан 117.

- (1) Новчаном казном од 1.000 до 10.000 КМ казнити ће се за прекршај орган надлежан за одржавање катастарске евиденције, ако:
 - а) обавља послове одржавања катастра непокретности, а не испуњава услове из члана 18. овог Закона,
 - б) не поступа у роковима прописаним чланом 78. овог Закона,
 - в) изда податке без уплате прописане накнаде из члана 108. овог Закона,
 - г) намјенска средства из члана 108. овог Закона троши ненамјенски,
 - д) не поступи по налогу инспектора у остављеном року из члана 113. овог Закона.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казнити ће се и одговорно лице органа надлежног за одржавање катастра непокретности, новчаном казном од 500 до 3.000 КМ.

Члан 118.

- (1) Новчаном казном од 1.000 до 10.000 КМ казнити ће се за прекршај правно лице, ако:
 - а) у пословима урбанизма, пројектовања, просторног планирања, израде просторних информационих система, извођења грађевних радова, обављања комуналних дјелатности и другим пословима, за које су потребни геометријски и описни подаци о непокретностима, не користити службене карте као и податке из катастарске евиденције (члан 6., став (1)),
 - б) не дозволи приступ непокретностима особама које раде на пословима катастарског премјера и одржавања катастра непокретности (члан 40.),
 - в) не обавијести у прописаном року орган надлежан за катастар непокретности о извођењу грађевинских или других радова који могу оштетити или уништити геодетску биљегу или смањити могућност њеног коришћења (члан 41.),
 - г) не пријави у прописаном року насталу промјену на непокретности (члан 73.),
 - д) не обиљежи на прописан начин и о свом трошку граничним ознакама граничне тачке катастарске честице најкасније седам дана прије почетка катастарског премјера (члан 39., став (2)).
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казнити ће се и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 500 до 3.000 КМ.
- (3) За прекршај из става (1) овог члана казнити ће се физичко лице, новчаном казном од 200 до 1.500 КМ.

Члан 119.

Физичко лице казнити ће се за прекршај новчаном казном од 500 до 1.500 КМ, ако за потребе привредног субјекта за геодетске радове обавља геодетске радове, а није стално запослено у привредном субјекту.

ДИО ДЕСЕТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 120.

(Подзаконски акти)

- (1) Влада Федерације БиХ, на приједлог Федералне управе, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона донијети ће прописе за провођење овог Закона који се односе на:
 - а) утврђивање службених геодетских датума, референтних система и равнинских картографских пројекција Федерације БиХ из члана 26. став (2) овог Закона,
 - б) висину, начин прикупљања и расподјелу накнада за коришћење података и пружање услуга из члана 108. став (2) овог Закона.
- (2) Федерална управа ће, у року од 12 мјесеци, донијети прописе за провођење овог закона који се односе на:
 - а) услове, начин и програм полагања стручног испита радника геодетске струке из члана 13. став (2) овог Закона,
 - б) поступак издавања и престанка важења лиценце за рад привредног субјекта, геодетске лиценце, вођење евиденције о лиценцама из члана 24. став (1) овог Закона,
 - в) техничке нормативе, методе и начин рада код извођења основних геодетских радова из члана 26. став (3) овог Закона,
 - г) техничке нормативе, методе и начин рада који се примјењују при катастарском премјеру из члана 28. став (5) овог Закона,
 - д) детаљну класификацију, одржавање и усклађивање са подацима у постојећим евиденцијама о начину коришћења земљишта из члана 45. став (3) овог Закона,
 - е) начин употребе зграда и поступак усклађивања са подацима у постојећим евиденцијама у оквиру поједине врсте употребе из члана 48. став (2) овог Закона,
 - ж) врсте употребе посебних дијелова зграда и податке о посебним дијеловима зграда који се прикупљају из члана 49. став (3) овог Закона,
 - з) садржај, начин израде, одржавања, чувања и дистрибуције БПКН из члана 60. став (2) овог Закона,
 - и) техничке нормативе, методе и начин рада при излагању на јавни увид података катастарског премјера из члана 63. став (3) овог Закона,
 - к) провођење промјена у поступку одржавања катастарског премјера и исправак грешака из члана 72. став (3) овог Закона,
 - л) начин превођења катастра земљишта у катастар непокретности, техничке нормативе и процедуре из члана 82. став (5) овог Закона,
 - м) садржај, техничке нормативе, израду и одржавање информационог система регистра просторних јединица из члана 89. став (3) овог Закона.

- н) садржај, техничке нормативе, израду, одржавање, дистрибуцију, чување и архивирање садржаја базе података адресног регистра, те успоставу и одржавање информационог система из члана 91. став (6) овог Закона,
 - о) начин утврђивања, успоставе и одржавања система масовне процјене вриједности непокретности, као и формирање неопходних база података, одређивање процијењене вриједности и вођење података о процијењеним вриједностима непокретности из члана 100. овог Закона,
 - п) техничке нормативе, методе и начин рада код топографског премјера из члана 101. став (4) овог Закона.
 - р) садржај, начин израде, одржавања, чувања, дистрибуције, размјене и заштите података ОТБ из члана 102. став (3) овог Закона,
 - с) садржај и начин вођења и одржавања регистра географских имена из члана 105. став (5) овог Закона,
 - т) начин чувања базе података основних геодетских радова, БПKN, топографско-картографске базе, документације у аналогном облику, као и успоставу и техничке нормативе дигиталног архива из члана 106. став (3) овог Закона.
- (3) До доношења подзаконских аката из става (1) и (2) овог члана, примјењивати ће се подзаконски акти који су важили на дан ступања на снагу овог закона, а који нису у супротности са овим законом.

Члан 121.

(Завршетак започетих поступака)

Поступак израде катастра непокретности који је започет за дио или за цијелу катастарску општину, а није завршен до дана ступања на снагу овог закона завршити ће се по одредбама овог Закона.

Члан 122.

(Престанак важења закона, подзаконских аката и усклађивање других закона)

- (1) Даном ступања на снагу овог Закона престаје да важи:
- а) Закон о премјеру и катастру земљишта („Службени лист СРБиХ“, број: 14/78, 12/87, 26/90, „Службени лист РБиХ“, број: 4/93, 13/94 и „Службене новине Федерације БиХ“, број 61/22),
 - б) Закон о премјеру и катастру непокретности („Службени лист СРБиХ“, бр. 22/84, 12/87, 26/90, 36/90, „Службени лист РБиХ“, бр. 4/93 и 13/94 и „Службене новине Федерације БиХ“, број 61/22) изузев одредби члана 183. – 190. до доношења прописа из члана 122. овог Закона,
 - в) Закон о накнадама за коришћење података и вршење услуга у области премјера и катастра непокретности („Службени лист СРБиХ“, бр. 35/85 и 12/87 и „Службени лист РБиХ“, бр. 4/93, 21/93 и 13/94),

- г) Уредба о начину чувања и коришћења података премјера и катастра непокретности („Службени лист СР БиХ“, број 12/85, „Службени лист РБиХ“, број 1/93),
 - д) Уредба о излагању на јавни увид података премјера и катастарског класирања земљишта („Службене новине Федерације БиХ“, број 92/16),
 - е) Уредба о бази података регистра непокретности („Службене новине Федерације БиХ“, број 94/23).
- (2) Одредбе Закона о федералним министарствима и другим тијелима федералне управе („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09 и 48/11) којима је прописана надлежност Федералне управе за геодетске и имовинско-правне послове ускладити ће се с одредбама овог закона у року од 6 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 123.

(Ступање на снагу закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

НАЦРТА ЗАКОНА О ПРЕМЈЕРУ И КАТАСТРУ НЕПОКРЕТНОСТИ

I. УСТАВНОПРАВНИ И ЗАКОНСКИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог Закона садржан је у одредбама члана III. 1. тачка б), који је измијењен амандманима VIII, LXXXIX и CVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине и чланова IV. А. 20 (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине.

Према тим одредбама, у искључивој надлежности Федерације је утврђивање привредне политике, укључујући планирање и обнову, те политику коришћења земљишта на федералном нивоу, а Парламент Федерације одговоран је за доношење закона о вршењу дужности федералне власти.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ОБЈАШЊЕЊЕ ОДАБРАНЕ ПОЛИТИКЕ

Систем регистрације непокретности чини основну инфраструктуру сваке државне заједнице и основу за управљање просторним ресурсима. У Федерацији БиХ баштинимо систем двојне регистрације кроз катастар и земљишну књигу. Више од вијека примјене таквог система у изразито турбулентним временима за посљедицу је имало неусклађеност података катастра и земљишне књиге, самим тиме неажурност система и озбиљне препреке када је ријеч о стављању непокретности у службу привредног, економског и општег друштвеног напретка.

Ефективан систем уписа власништва над земљиштем, вриједност земљишта, те употреба земљишта су основа од којег зависи ефикасан рад тржишне економије који подупире самоодрживо и продуктивно управљање земљишним ресурсима. Такви системи смањују ризик за даваоце хипотекарних кредита и стога смањују каматну стопу, што омогућава већу ефикасност и бржи економски раст.

Комуникација између институција које воде катастарску евиденцију и земљишнокњижних уреда одвија се по правилима утврђеним постојећим правним прописима којима су дефинисане надлежности сваке од ових институција. Највећи проблем у овом сегменту је неусклађеност података ове двије евиденције који је настао из разлога дуготрајне одвојене администрације ове двије евиденције и чињенице да се катастарска евиденција заснива, највећим дијелом, на подацима новог премјера, док се земљишнокњижна евиденција заснива на подацима старог Аустроугарског премјера. Тренутно постоји ограничена информациона (дигитална) повезаност ова два система.

Управни и стручни послови који се уређују овим Нацртом се тренутно обављају у складу са Законом о премјеру и катастру земљишта („Службени лист СРБиХ”, број: 14/78, 12/87, 26/90, „Службени лист РБиХ”, број: 4/93, 13/94 и „Службене новине Федерације БиХ”, број 61/22) и Законом о премјеру и катастру непокретности („Службени лист СРБиХ”, бр. 22/84, 12/87, 26/90, 36/90, „Службени лист РБиХ”, бр. 4/93 и 13/94 и „Службене новине Федерације БиХ”, број 61/22), који су одавно превазиђени, а ступањем на снагу Закона о земљишним књигама њихова примјена је знатно отежана.

II.1. Опис постојећег стања

У скоро 130 година постојања катастра и земљишне књиге на подручју Федерације Босне и Херцеговине, успостављени су различити међусобни односи ова два регистра о

непокретностима. Кроз овај период они су углавном третирани као одвојене евиденције о непокретностима. Посљедица тога била је све веће међусобно удаљавање када су подаци који се у њима воде у питању.

Прекретница у таквом приступу догодила се 1984. године када је донесен Закон о премјеру и катастру непокретности („Службени лист СРБиХ“, бр. 22/84, 12/87, 26/90, 36/90; „Службени лист РБиХ“, бр. 4/93 и 13/94 и „Службене новине Федерације БиХ“, број 61/22) који је дефинисао катастар непокретности као јединствени регистар података о непокретностима и правима на непокретностима. У складу са одредбама овог Закона у раздобљу до рата, те послје рата до 2003. године, у Босни и Херцеговини успостављан је катастар непокретности.

Наметањем Закона о земљишним књигама од стране Високог представника 2002. године и његовим потврђивањем од стране Парламента Федерације БиХ 2003. године напуштен је модел вођења регистра непокретности усвојен 1984. године, а враћен класични германски модел вођења катастра и земљишних књига као одвојених регистара о непокретностима. Тим законом су ван снаге стављене одредбе постојећег Закона о премјеру и катастру непокретности о упису права на непокретностима. Захваљујући тој чињеници онемогућен је и упис непокретности зато што је по одредбама Закона о премјеру и катастру непокретности то био јединствен процес.

Напуштање овог модела имало је за посљедицу прекид активности на излагању података премјера и катастарског класирања земљишта на јавни увид у катастарским општинама у којима су биле у току. Доношењем Уредбе о излагању на јавни увид података премјера и катастарског класирања земљишта („Службене новине Федерације БиХ“, број 92/16) створене су претпоставке за наставак активности на излагању техничких података о непокретностима и упису истих у катастар, као и започињање активности на излагању података у катастарским општинама за које је премјер завршен прије рата.

Протеклих 20 година улагани су напори да се Закон о премјеру и катастру непокретности и Закон о земљишним књигама ускладе. Ти напори су посебно интензивирани послје Закључка с 13. сједнице Представничког дома Парламента Федерације БиХ одржане 28.05.2008. године. Овај закључак је обавезао Владу „да у року од 90 дана упути у парламентарну процедуру сва три закона о земљишној администрацији“. Мислило се на Закон о премјеру и катастру непокретности, Закон о земљишним књигама и Закон о стварним правима. Нацрти Закона о премјеру и катастру непокретности и Закон о стварним правима, те нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о земљишним књигама су израђени. Након што је Влада усвојила нацрт Закона о премјеру и катастру непокретности и нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о земљишним књигама, исти нису усвојени у Парламенту Федерације БиХ, те се процедура вратила на почетак. Приједлог Закона о стварним правима је накнадно упућен у процедуру, те је усвојен и почео се примјењивати од марта 2014. године. Законом о стварним правима прописано је да се у погледу чињеничног стања непокретности сматра да је земљишна књига истинита и потпуна уколико је земљишна књига успостављена на основу података новог премјера.

Чињеница је да су у периоду од 2002. до 2008. године изостале активности око замјене земљишних књига (прелазак на нови премјер) иако је то Закон о земљишним књигама омогућавао. Разлог томе лежи у малобројности и лошој мотивисаности радника у земљишно-књижним уредима, као и у изостанку општег друштвеног притиска да се ово важно питање почне рјешавати. У том периоду дошло је до значајних промјена када је

земљишна књига у питању (дигитализација података земљишне књиге и обнова земљишнокњижних уреда кроз пројекат Свјетске банке). Од 2009. године започети су кроз исти пројекат пилот пројекти усклађивања података катастра земљишта и земљишних књига. Кроз реализацију тих пројеката стечена су искуства потребна за побољшање законски дефинисаних процедура, као и искуства везана за опште услове потребне за реализацију оваквих пројеката.

Пројекат регистрације непокретности се у Федерацији БиХ имплементира од 2013. године на основу Споразума о зајму између Босне и Херцеговине и Међународне банке за обнову и развој. Развојни циљ Пројекта је пружање подршке развоју одрживог система регистрације непокретности с усклађеним земљишнокњижним и катастарским евиденцијама на подручју Федерације БиХ. Пројектом су током свих година имплементације постизани завидни резултати успркос комплексном систему земљишне администрације у којем је провођен, те неопходности да се у имплементацију укључи већи број актера из јавног и приватног сектора, те грађана и привредних субјеката који су директни корисници провођених активности. Најважнији постигнути пројектни резултати који су у коначници допринијели стварању повољније пословне климе у Федерацији БиХ су:

- закључно са првим кварталом 2023. године усаглашени су подаци за 343 катастарске општине,
- преко 1,4 милиона власника и сувласника је до краја првог квартала 2023. године укњижило своје непокретности и права на њима, чиме су унапријеђене претпоставке за сигуран правни промет непокретности и развој укупне привреде,
- 60,5% од укупног броја земљишнокњижних уложака је засновано на новом катастарском премјеру закључно са првим кварталом 2023. године,
- скениране су све земљишне књиге и помоћни регистри (регистри парцела и власника) у Федерацији БиХ и интегрисани у ИТ систем за управљање земљишнокњижним подацима,
- земљишнокњижни и катастарски информациони системи су развијени и дорађени по највишим стандардима, чиме је омогућена транспарентност рада, смањена могућност за корупцију, омогућене статистичке анализе и праћење ефикасности рада свих служби за катастар и свих земљишнокњижних уреда у Федерацији БиХ.

Сама процедура је успјешно провођена. Свим заинтересованим носиоцима права омогућава учествовање у процесу оснивања и замјене земљишних књига, а такођер даје рјешења у случајевима када изостаје интерес носиоца права за упис тих права у земљишне књиге. Однос судских органа према оснивању и замјени земљишних књига карактерише оптерећеност постојећом праксом, положај земљишнокњижног уреда у систему општинских судова, те изостанак подршке извршних органа овим процесима.

Надаље, како је Пројекат регистрације непокретности имао за циљ успоставу и/или замјену земљишне књиге по подацима катастра земљишта изостала је у потпуности обавеза катастра да преузме утврђене податке о носиоцима права у склопу успоставе и/или замјене земљишне књиге и прогласи катастар непокретности као усаглашену евиденцију о техничким подацима катастарских честица и података о носиоцима права. Нацртом Закона о премјеру и катастру непокретности посебна пажња је посвећена успостави катастра непокретности и заједничком информационом систему након успоставе и/или замјене земљишне књиге по подацима катастра земљишта.

Након успоставе и/или замјене земљишне књиге по подацима катастра земљишта, преузимањем података о носиоцима права из земљишне књиге у катастар,

проглашењем катастра непокретности, подаци о непокретностима (технички подаци о непокретностима и подаци о носиоцима права) постају дио заједничког информационог система катастра и земљишне књиге при чему надлежни органи (катастар и земљишнокњижни уред) задржавају надлежности прописане законом.

Успоставом заједничког информационог система елиминише се поступак двоструког провођења промјена у склопу одржавања, чиме се знатно повећава степен интеграције у процесу одржавања података катастра и земљишне књиге, са тежиштем на она подручја и непокретности које су прошле процес усаглашавања, како би се ти у свему усаглашени подаци као такви и надаље одржавали уз осигурање највишег нивоа транспарентности и интегритета података, са минималним утрошком средстава и административних капацитета, а на добробит грађана и пословне заједнице.

Напријед наведено у значајној мјери описује потребу да се подручје геодетских послова, катастра непокретности и земљишних књига уреди на квалитетан и јединствен начин. У наредном тексту слиједи осврт на ту потребу с правног и привредног аспекта.

II.2. Правни аспект

Из уводних напомена јасно се показује хитна потреба усвајања Закона о премјеру и катастру непокретности који обједињује техничке податке о катастарским честицама из катастра и носиоце права преузимањем из земљишне књиге у заједнички информациони систем.

У правном систему Федерације осјећа се велика празнина због недоношења овог закона. Реформа сектора стварних права, која је неопходна због транзиције власништва и која је услов за регулисање стварно-правних односа у околностима тржишне привреде, давно је требала бити завршена. С обзиром на ту чињеницу доношење Закона о премјеру и катастру непокретности као једног од основних закона у овој области представља императив. Сматрамо да ће се доношењем овог закона, уз Закон о стварним правима и Закон о земљишним књигама, створити модеран и квалитетан оквир за развој земљишне администрације усклађен са европским стандардима.

Предложеним текстом Закона о премјеру и катастру непокретности се област катастарског премјера и катастра непокретности такођер усклађује и с новим техничко-технолошким рјешењима (ГИС, ГПС), а катастар непокретности се дефинише као модерни катастар, што је тенденција катастра широм свијета. Основна разлика у односу на постојећи систем катастра у Федерацији, који је у својој бити катастар порезног типа, је што катастар мијења своју основну сврху. Умјесто порезне сврхе то је сада сврха осигурања тачних и ажурних граница власништва и других стварних права, чиме се даје додатни квалитет сигурности власништва и других стварних права.

Осамдесетих година прошлог вијека започела је велика кампања премјера. До почетка рата ти послови су углавном приведени крају. У поратним околностима није било могућности да се ти послови капитализују кроз успоставу катастра непокретности. Доношењем Закона о земљишним књигама 2003. године успостава катастра непокретности постала је и законски немогућа у оквиру Закона о премјеру и катастру непокретности. Ова блокада ће бити укинута доношењем овог закона. На тај начин ће се коначно почети завршавати послови започети прије више од 30 година.

Доношењем Закона унаприједити ће се чување и коришћење података катастарског премјера и катастра непокретности, унаприједити топографско – картографска дјелатност, унаприједити регистар просторних јединица и адресни регистар, успоставити регистар географских имена, успоставити масовна процјена вриједности непокретности

те осигурати учинковитије планирање и provedба унапређења система земљишне администрације (катастар и земљишна књига), ревидирати ће се пословни процеси поступања у катастру и наставно у земљишним књигама у сврху значајног смањења броја процедура и избјегавања двоструких provedби насталих на темељу важећих прописа у катастарским и земљишнокњижним поступцима.

Законом се приватном сектору даје више простора при извођењу послова премјера и катастра непокретности. Ово је посебно битно с аспекта смањења државне управе, а у конкретном случају и због могућности да се државна управа у овој области више посвети својој основној задаћи: одржавању, развоју и унапређењу система премјера и катастра непокретности. То је могуће у околностима у којима се углавном већина теренских послови премјера и катастра у потпуности пребацују на приватни сектор, у складу са европском праксом. На тај начин приватни сектор се претвара у произвођаче података, који се на терену прикупљају по јасно дефинисаним процедурама, а државна управа је ту да те податке контролише, евалуира и на адекватан начин пренесе у своје службене регистре.

II.3. Привредни аспект

Правна сигурност података о непокретностима и правима на непокретностима предуслов је за економски развој. Чињеница је да постојеће стање службених регистара катастра представља велику кочницу економском развоју, у првом реду због њихове неажурности, из чега наравно произлази правна несигурност. Доношење овог закона осигурати ће правни оквир за рјешавање проблема неажурности, чиме ће се повећати правна сигурност.

Доношењем Закона о премјеру и катастру непокретности такођер ће доћи до развоја приватног сектора у геодетској дјелатности, што у квантитативном смислу и не доноси велике резултате, али квалитативно ће довести до повећања нивоа услуга у геодетском сектору, што ће се неминовно позитивно одразити на повезане секторе, у првом реду грађевинарство и сектор непокретности.

Када је привредни аспект у питању треба истаћи улогу катастра непокретности као основне податковне основе за наплату различитих накнада и пореза из домена локалне самоуправе. Сређена евиденција регистра непокретности ће на тај начин такођер допринијети повећању нивоа привредних активности.

Доношењем Закона о премјеру и катастру непокретности наступиле би значајне посљедице:

- убрзала би се реформа катастра и повезано с њим земљишних књига с циљем усклађивања стања непокретности и власништва,
- прецизирало би се обављање послова катастарског премјера и катастра непокретности и поступања у његовој provedби,
- створили предуслови за успоставу заједничког информационог система катастра непокретности и земљишне књиге,
- Наставило би се уређивање геодетско – катастарског система и обављања послова у њему.

Опћенито гледајући, друштво у цјелини има велику корист од усаглашених евиденција непокретности и права на непокретностима. Власници који изнајмљују, држе под хипотеком или користе непокретности под правном заштитом, пословна заједница која

инвестира може се ослонити на сигуран приступ непокретностима и побољшану доступност кредита, владине институције и јединице локалне самоуправе које могу користити приступ тачним просторним подацима преко Интернета за повећање својих прихода и ефикасније управљање, само су неки од опћених примјера заинтересованих корисника.

III. УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА С ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Приликом израде Преднацрта наведеног закона, Федерална управа за геодетске и имовинско – правне послове је имала у виду Уредбу о Уреду Владе Федерације БиХ за законодавство и усклађеност с прописима Европске Уније („Службене новине Федерације БиХ“, број 26/20 и 76/20) и Уредбу о поступку усклађивања законодавства Федерације БиХ с правном стечевином Европске Уније („Службене новине Федерације БиХ“, број: 98/16) и у том смислу је извршила анализу европске правне стечевине. Након детаљне и свеобухватне анализе, закључено је да не постоје примарни нити секундарни извори права ЕУ-е који регулишу предметну материју. Имајући у виду напријед наведено, обрађивач наведеног закона није у могућности доставити таблицу усклађености.

IV. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ЗАКОНСКИХ РЈЕШЕЊА

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Суштина овог Нацрта Закона о премјеру и катастру непокретности (у даљем тексту образложења: Нацрт), не занемарујући важност других дјелатности и послова који се регулишу предложеним законским одредбама, јесте промовисање и имплементација нових технолошких рјешења у област премјера и катастра. Основни циљ и сврха предложених рјешења је осигурање правног оквира за изградњу и стварање ефикасне, сигурне и одрживе евиденције о непокретностима која ће омогућити правну сигурност на тржишту непокретности и осигурати сигурност инвеститорима и страним улагачима путем поуздане евиденције о непокретностима. У циљу стварања таквог система потребно је осигурати и повећати доступност дигиталних података, тачност и квалитет података у смислу њиховог континуираног одржавања и ажурности, усклађеност и конзистентност података које воде и пружају различите институције, посебно земљишнокњижни уреди, службе за катастар и органи надлежни за урбанизам и просторно уређење.

Општим одредбама, **члан 1. - 7.** Нацрта, дефинисан је предмет односно подручје које се регулише овим законом, дата објашњења појединих израза и коришћене стручне терминологије, прописана општа начела на којима се заснивају геодетски послови, те је утврђена обавеза доношења одговарајућих планова и програма радова у области премјера и катастра непокретности.

Чланом 2. прописано је значење појединих појмова у смислу овог Нацрта.

Чланом 3. прописано је да су послови из члана 1. који се уређују овим Нацртом од општег интереса за Федерацију БиХ.

Чланом 4. утврђује се да се изрази који се користе у овоме Нацрту, а имају родно значење, односе једнако на мушки и женски род.

Чланом 5. прописује се да су подаци основних геодетских радова, катастарског премјера, катастра непокретности, картографско – топографски подаци, подаци регистра просторних јединица, адресног регистра, регистра географских имена и подаци масовне процјене вриједности непокретности јавни, да је увид у наведене податке слободан као и начин издавања исправа, исписа и других докумената утемељених на тим подацима.

Чланом 6. прописано је да су технички подаци катастра непокретности основа за земљишне књиге, обавеза свих правних субјеката да, када су им потребни геометријски и описни подаци о непокретностима, користе искључиво податке из службених топографско-картографских база, те податке катастра непокретности.

Чланом 7. прописано је да се основни геодетски радови, катастарски премјер Федерације БиХ, катастар непокретности, картографско – топографска дјелатност, регистар просторних јединица, адресни регистар, регистар географских имена и масовна процјена вриједности непокретности обављају на основу средњорочних програма и годишњих планова рада.

ДИО ДРУГИ – УПРАВНИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ

ПОГЛАВЉЕ I – УПРАВНА СТРУКТУРА

Одредбама члана 8. - 12. Нацрта прописана је управна структура и утврђени органи који врше управне и стручне послове у области премјера и катастра непокретности.

Чланом 9. прописане су надлежности Федералне управе за геодетске и имовинско – правне послове.

Чланом 10. прописано је да кантонални орган за геодетске и имовинско – правне послове има надлежности прописане кантоналним законом које не могу бити у супротности са надлежностима прописаним овим законом за федерални орган управе за геодетске послове и катастар непокретности и ЈЛС.

Чланом 11. прописане су надлежности јединица локалне самоуправе.

Чланом 12. прописана је обавеза сарадње органа из члана 9. – 11. Нацрта, а све у циљу боље координације и квалитетнијег извршења послова из члана 1. Нацрта.

ПОГЛАВЉЕ II – ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ

Чланом 13. прописана је обавеза полагања стручног испита за особе геодетске струке које раде на пословима основних геодетских радова, катастарском премјеру, успостави и одржавању катастра непокретности и на картографско – топографским пословима. Истим чланом прописано је доношење правилника о условима, начину и програму полагања стручног испита радника геодетске струке.

Чланом 14. прописана је лична геодетска лиценца која се издаје особама геодетске струке, који су радови које особе са геодетском лиценцом могу обављати као и надлежност Федералне управе за геодетске и имовинско – правне послове за њихово издавање.

Чланом 15. прописани су услови које требају испуњавати особе геодетске струке да би добиле геодетску лиценцу првог или другог реда.

Чланом 16. и 17. прописани су услови које требају испуњавати привредни субјекти да би могли обављати послове из члана 1. овог Закона.

Чланом 18. прописани су услови за обављање теренских послова при одржавању катастра непокретности које мора испуњавати орган надлежан за одржавање катастра непокретности и привредни субјекат.

Чланом 19. прописани су услови које привредни субјекат којем је повјерено одржавање катастра непокретности, у смислу члана 11. став (2), мора испуњавати.

Чланом 20. и 21. прописане су дужности привредног субјекта и особе са геодетском лиценцом, као и одузимање геодетске лиценце.

Чланом 22. прописан је престанак важења и одузимање лиценце за рад привредном субјекту.

Чланом 23. прописан је начин оспоравања лиценце за рад привредном субјекту.

Чланом 24. прописана је надлежност Федералне управе за геодетске и имовинско – правне послове да води регистар лиценци.

ДИО ТРЕЋИ – ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ

Трећи дио (члан 25.-27.) прописује основне геодетске радове као основу за успоставу геодетског референтног система Федерације, доношење Одлуке о утврђивању службених геодетских датума и равнинских картографских пројекција Федерације БиХ и базу података основних геодетских радова.

ДИО ЧЕТВРТИ – КАТАСТАРСКИ ПРЕМЈЕР

Чланом 28. прописано је шта се подразумејева под појмом катастарски премјер.

Чланом 29. – 32. прописане су врсте и дефиниције катастарских територијалних јединица као и тачност одређивања граница катастарских честица.

Чланом 33. прописан је обухват катастарског премјера и прописано је да се катастарски премјер може вршити за цијелу катастарску општину или за њезин дио, што значи да се катастарски премјер може вршити за једну или више катастарских честица.

Чланом 34. регулишу се референтне тачке које нам служе за катастарски премјер, као и могућност допуне референтне мреже.

Чланом 35. – 38. прописани су радови на идентификацији и означавању граница катастарске општине, именовању и саставу комисије, рјешавање спорова и промјене на границама катастарских општина.

Чланом 39. прописано је означавање граница катастарских честица.

Чланом 40. прописан је приступ непокретностима код обављања послова катастарског премјера.

Чланом 41. прописане су обавезе власника непокретности код геодетских радова катастарског премјера.

Чланом 42. прописана је тачност геодетских мјерења и геодетски инструменти и прибор који се могу користити при катастарском премјеру.

Чланом 43. прописано је који се подаци прикупљају и обрађују у оквиру катастарског премјера те учествовање корисника непокретности у оквиру катастарског премјера.

Чланом 44. прописано је да границе катастарских честица описују положај и облик катастарске честице.

Чланом 45. прописан је начин коришћења земљишта који се води у катастру.

Чланом 46. прописано је да се површине катастарских честица рачунају из координата граничних тачака, а исказују у квадратним метрима.

Чланом 47. и 48. прописан је начин евидентирања и класификације зграда које се воде у катастру.

Чланом 49. прописан је начин евидентирања посебних дијелова зграда као и доношење правилника којим ће бити уређени начин и врста употребе, као и прикупљања података о посебним дијеловима зграда.

Чланом 50. прописан је начин прикупљања података о корисницима на непокретностима у склопу катастарског премјера.

Чланом 51. прописано је поступање привредног субјекта који врши катастарски премјер у случају да се корисници земљишта нису одазвали позиву на обиљежавање и нису извршили обавезу члана 39. став (2) овог Закона.

Чланом 52. прописан је комасацијски премјер који се проводи код процеса комасације.

ДИО ПЕТИ – КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ

Петим дијелом Нацрта уређује се катастар непокретности који садржи податке катастра (податке о честицама земљине површине и зградама које трајно леже на земљиној површини или испод ње) и податке земљишне књиге (права на непокретностима). Катастар непокретности се води у јединственој бази података (заједнички информациони систем) при чему се задржавају све уобичајене одлике и процедуре катастра и земљишне књиге.

Оваквом дефиницијом катастра непокретности избјегнута је могућност стварања поновне двојности података катастра непокретности и земљишне књиге. Овај дио закона садржи све процесне одредбе везане за оснивање и вођење катастра непокретности, као и остале одредбе којима се уређују питања битна за њихову ажурност и поузданост.

Чланом 53. прописан је садржај катастра непокретности на напријед описан начин.

Чланом 54. прописано је ступање на снагу катастра непокретности након његове успоставе, превођења катастра земљишта у катастар непокретности и стављања ван снаге података катастра земљишта и пописног катастра.

Чланом 55. прописано је ступање на снагу катастра непокретности након новог катастарског премјера, успоставе земљишне књиге по подацима новог катастарског премјера и преузимањем података о носиоцима права на непокретностима.

Чланом 56. прописано је превођење катастра земљишта у катастар непокретности. Ово превођење се врши по организованом приступу за цијелу катастарску општину што подразумијева замјену или успоставу земљишне књиге за цијелу катастарску општину.

ПОГЛАВЉЕ I – КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ

Чланом 57. прописан је садржај катастра непокретности који се састоји од: елабората катастарског премјера, збирке исправа и базе података катастра непокретности (БПKN).

Чланом 58. дефинисан је елаборат катастарског премјера, као збирка све документације прикупљене у процесу катастарског премјера, исти се чува трајно.

Чланом 59. дефинисана је збирка исправа као збирка свих докумената на основу којих су извршени уписи или брисање података о непокретностима у катастру непокретности. Збирка исправа се такођер чува трајно.

Чланом 60. дефинисана је БПKN као база просторних и других података о непокретностима. Истим чланом прописано је доношење правилника којим се дефинише садржај и облик БПKN.

Чланом 61. дефинисан је графички и текстуални (описни) приказ садржаја БПKN.

Одјељак А. Успостава катастра непокретности

Чланом 62. прописан је начин успоставе катастра непокретности након катастарског премјера, излагања на јавни увид података премјера, успоставе земљишне књиге по подацима катастарског премјера и преузимањем носиоца права из земљишне књиге у БПKN.

Чланом 63. прописано је да се подаци катастарског премјера излажу на јавни увид путем пописног листа те да се излагање на јавни увид врши по катастарским општинама.

Чланом 64. прописано је именовање комисије која врши излагање на јавни увид података катастарског премјера. Дефинисани су услови за поједине чланове комисије, одређивање мјеста и временско трајање излагања података. Оглас о излагању података објављује се на великом броју мјеста како би се сви заинтересовани могли укључити у процес излагања.

Чланом 65. прописана је детаљно процедура излагања података о непокретностима на јавни увид којом се омогућава свим заинтересованим, како особама евидентираним у процесу катастарског премјера, тако и другим заинтересованим да обаве увид у податке и на квалитетан начин заштите своје правне интересе.

Чланом 66. прописано је поступање у случају спора око корисништва при излагању на јавни увид података катастарског премјера.

Чланом 67. прописана је могућност жалбе на техничке податке о непокретностима при излагању на јавни увид података катастарског премјера.

Чланом 68. прописана је надлежност за преглед елабората излагања, издавање потврде о завршетку излагања катастарских података и почетак одржавања привремене базе у катастру.

Одјељак Б. Одржавање катастра непокретности

Чланом 69. прописано је шта обухвата одржавање катастра непокретности.

Чланом 70. прописана је надлежност за одржавање катастра непокретности.

Чланом 71. прописано је шта обухватају теренски послови одржавања катастра непокретности.

Чланом 72. прописане су врсте промјене у катастру непокретности.

Чланом 73. прописана је обавеза пријаве о промјени на непокретности.

Чланом 74. прописане су промјене на објектима.

Чланом 75. прописане су промјене на посебним дијеловима објеката.

Чланом 76. прописан је прелазак на координатни катастар што у техничком па чак и у правном смислу представља новину у овом закону. Наиме координатни катастар подразумијева да је у координатном катастру једном евидентирана међна тачка стална и непромјењива, фактички се гарантује њен положај у границама тачности снимања, што је у бити основна карактеристика катастра 21. вијека.

Чланом 77. прописан је начин промјене на тачкама координатног катастра.

Чланом 78. прописана је дужност и рокови за рјешавање уписа промјене органа надлежног за одржавање катастра непокретности. Истим чланом прописана је дужност органа надлежног за одржавање катастра непокретности по елаборату о промјени израђеном од стране привредног субјекта.

Чланом 79. прописана је обавеза органа надлежног за одржавање катастра непокретности на отклањању недостатака и пропуста у бази података катастра непокретности.

ПОГЛАВЉЕ II – ОДРЖАВАЊЕ КАТАСТРА ЗЕМЉИШТА И ЊЕГОВО ПОСТЕПЕНО ПРИЛАГОЂАВАЊЕ КАТАСТРУ НЕПОКРЕТНОСТИ

Одјељак А. Одржавање катастра земљишта

Чланом 80. прописано је шта обухвата одржавање катастра земљишта, ко покреће поступак провођења промјене и начин провођења промјене у склопу одржавања катастра земљишта и прилагођавање катастру непокретности.

Чланом 81. прописано је преузимање података о промјени корисника који се резултат промјене власника у земљишној књизи на усаглашеним катастарским честицама.

Одјељак Б. Превођење катастра земљишта у катастар непокретности

Чланом 82. прописано је превођење катастра земљишта у катастар непокретности. Истим чланом прописано је доношење рјешења о проглашењу катастра непокретности као и доношење правилника о техничким нормативима и процедурама за превођење катастра земљишта у катастар непокретности.

ПОГЛАВЉЕ III – ОБНОВА КАТАСТРА

Чланом 83. прописана је обнова катастра непокретности на подручју гдје постоји катастар непокретности и шта обухвата обнова катастра непокретности.

Чланом 84. прописана је обнова катастра земљишта на подручју гдје постоји катастар земљишта и шта обухвата обнова катастра земљишта.

Чланом 85. прописано је када се врши обнова катастра ко доноси одлуку о обнови катастра те шта садржи пројекат обнове катастра.

Чланом 86. прописан је начин финансирања обнове катастра.

ПОГЛАВЉЕ IV – ЗАЈЕДНИЧКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ КАТАСТРА И ЗЕМЉИШНЕ КЊИГЕ

Чланом 87. прописано је да је Заједнички информациони систем катастра и земљишне књиге информациони систем у којем се подаци катастра и земљишне књиге похрањују, одржавају и чувају.

Чланом 88. прописано је да ће питања заједничког информационог система катастра и земљишне књиге, обим, начин рада и рокови обављања послова у заједничком информационом систему, као и координација, управљање, начин одлучивања, удомљавање и одржавање те планирање и финансирање споразумно рјешавати директор Федералне управе и министар Федералног министарства правде.

ДИО ШЕСТИ – ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ О ГЕОДЕЗИЈИ И КАРТОГРАФИЈИ

ПОГЛАВЉЕ I – РЕГИСТАР ПРОСТОРНИХ ЈЕДИНИЦА И АДРЕСНИ РЕГИСТАР

Поглавље I (члан 89. - 91.) дефинише Регистар просторних јединица и Адресни регистар. У Регистру просторних јединица воде се просторне јединице дефинисане законом, као и просторне јединице основане за потребе статистике. У Адресном регистру воде се подаци о адресама зграда, грађевинских парцела и других објеката.

ПОГЛАВЉЕ II – МАСОВНА ПРОЦЈЕНА ВРИЈЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ

Поглавље III регулише област масовне процјене вриједности непокретности. Пратећи европске и трендове из окружења испоставило се да је постојање евиденције о вриједности непокретности веома битно за привредни развој. Систематско прикупљање и обрада података о трансакцијама непокретностима услов су за процјену вриједности непокретности. На основу обављене процјене у БПКН се требају водити подаци о вриједности, који су основа за све поступке у којим се користи вриједност непокретности као основа за њихово провођење.

Чланом 92. прописан је поступак масовне процјене вриједности непокретности и надлежност за формирање неопходних база података и вођење података о процијењеним вриједностима непокретности.

Чланом 93. прописане су методе и поступци за масовну процјену вриједности непокретности као и одређивање вриједности непокретности за појединачне процјене вриједности непокретности.

Чланом 94. прописане су компоненте масовне процјене вриједности непокретности, поступка генералне процјене и утврђивање вриједности појединачне непокретности.

Чланом 95. прописан је начин прикупљања неопходних података за потребе масовне процјене вриједности непокретности.

Чланом 96. прописан је начин евидентирања тржишних цијена непокретности, формирање Регистра цијена непокретности, надлежности на пословима прикупљања, вођења, одржавања и размјене података Регистра цијена непокретности.

Чланом 97. прописан је обухват обраде података о промету непокретности као основа за provedбу масовне процјене вриједности непокретности

Чланом 98. прописано је одређивање модела за процјену вриједности непокретности.

Чланом 99. прописано је утврђивање вриједности појединачне непокретности.

Чланом 100. прописано је да ће директор Федералне управе за геодетске и имовинско – правне послове прописати начин одређивања процијењене вриједности и вођења података о процијењеним вриједностима непокретности.

ПОГЛАВЉЕ III - ТОПОГРАФСКО – КАРТОГРАФСКА ДЈЕЛАТНОСТ

Поглавље II регулише топографско-картографску дјелатност као посебну област у стварању могућности коришћења података топографског премјера и других података из топографско-картографске базе података. Картографско-топографска база података је основна база података за праћење стања у простору и истовремено служи као основа за израду свих других база података које се израђују од стране различитих државних органа у сврху планирања, праћења стања и заштите објеката и појава које имају просторну димензију. Стога, ово поглавље има посебан значај јер се по први пут ово подручје у Федерацији уређује у складу са модерним рјешењима примијењеним у земљама окружења и шире.

Чланом 101. прописан је топографски премјер који се проводи у сврху прикупљања података за израду основне топографске базе података.

Чланом 102. прописана је основна топографска база података, њен садржај, начин израде, одржавање, чување, дистрибуција, размјена и заштита.

Чланом 103. прописана је израда основне карте Федерације и осталих топографских, тематских и прегледних карата.

Чланом 104. прописана је израда и употреба дигиталних топографских производа.

ПОГЛАВЉЕ IV – РЕГИСТАР ГЕОГРАФСКИХ ИМЕНА

Чланом 105. дефинисан је појам регистра географских имена те прописана надлежност Федералне управе за геодетске и имовинско – правне послове за вођење и одржавање

истог, начин уписа географских имена у регистар, доступност регистра и доношење подзаконских – проведбених прописа.

ДИО СЕДМИ - ЧУВАЊЕ, УВИД, ИЗДАВАЊЕ И НАКНАДА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА

Чланом 106. прописана је обавеза чувања база података и документације основних геодетских радова, катастарског премјера, катастра непокретности, топографско-картографске дјелатности, регистра просторних јединица, адресног регистра, регистра географских имена и масовне процјене вриједности непокретности. У сврху осигуравања трајног чувања аналогних докумената, података и архивске грађе, истом одредбом прописана је успостава дигиталног архива геодетске документације као и доношење акта којим ће се утврдити услови и начин чувања документације.

Чланом 107. прописан је увид у податке катастра непокретности и базе података, као и издавање исправа.

Чланом 108. прописано је да се за коришћење података и пружање услуга плаћа накнада, да ће висину накнаде и расподјелу накнада прописати Влада Федерације БиХ на приједлог Федералне управе за геодетске и имовинско – правне послове, као и начин утрошка средстава прикупљених од накнада за коришћење података и пружање услуга.

Чланом 109. прописани су обавезници плаћања накнаде за коришћење података и пружање услуга.

Чланом 110. прописано је ко је ослобођен плаћања накнаде за коришћење података катастарског премјера и катастра непокретности.

Чланом 111. прописано је да се средства прикупљена од накнада преносе за исту намјену у сљедећу годину.

ДИО ОСМИ - ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Овим дијелом Нацрта прописани су начин вршења надзора над радом привредних друштава за геодетске радове као и органа надлежних за катастар непокретности, овлашћења и дужности инспектора и услови за обављање послова инспектора.

Члан 112. прописује да надзор над радом привредних друштава и органа надлежних за катастар непокретности врши Федерална управа путем инспектора. Уколико се у вршењу надзора уочи да се послови одређени овим законом не врше у складу са одредбама истог инспектор ће, у просторијама привредног друштва за геодетске радове или органа надлежног за вођење регистра непокретности, као и на терену у току извођења геодетских радова, одредити рок за отклањање утврђене неправилности, забранити даље извођење радова као и предузети друге мјере у складу са својим овлашћењима (члан 113.).

Дужност инспектора је и да, кад утврди да за то постоје услови, донесе одговарајуће рјешење и предложи Федералној управи одузимање лиценце како привредном друштву за геодетске послове тако и одговорном лицу (члан 114.).

Како би инспектор могао обављати наведене послове потребно је да испуњава законом прописане услове, како у погледу захтјева стручне спреме, стручног испита, тако и у погледу искуства у струци (члан 115.).

ДИО ДЕВЕТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Казненим одредбама утврђене су казне за прекршајне радње (чињење и нечињење) како правних тако и физичких лица одговорних за провођење одредаба овог Нацрта.

Исте су, у погледу предвиђених висина новчаних казни усклађене са одредбама Закона о прекршајима. (члан 116. - 119.).

ДИО ДЕСЕТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланом 120. овлашћене су Влада Федерације и Федерална управа за геодетске и имовинско – правне послове за доношење подзаконских аката потребних за провођење закона. Да би се избјегле правне празнине прописано је да се постојећи подзаконски акти примјењују до доношења нових.

Чланом 121. прописано је да ће поступци израде катастра непокретности, започети прије ступања на снагу Закона, завршити по одредбама овог закона.

Чланом 122. дефинисан је престанак важења постојећих прописа.

Чланом 123. уређује се ступање на снагу закона.

V. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ПРОПИСА И ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ ПРОПИСА

Нацртом закона су задржане надлежности дефинисане Законом о премјеру и катастру земљишта („Службени лист СРБиХ“, број: 14/78, 12/87, 26/90, „Службени лист РБиХ“, број: 4/93, 13/94 и „Службене новине Федерације БиХ“, број: 61/22) и Законом о премјеру и катастру непокретности („Службени лист СРБиХ“, бр. 22/84, 12/87, 26/90, 36/90, „Службени лист РБиХ“, бр. 4/93 и 13/94 и „Службене новине Федерације БиХ“, број 61/22) тј. Нацртом закона не долази до преноса надлежности у односу на тренутно важеће законско уређење те у складу са чланом 14. Закона о припадности јавних прихода („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 и 17/22) није потребно осигурати додатна средства за извршавање.

За провођење овог Закона није потребно осигурати додатна финансијска средства из Буџета Федерације БиХ.